

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
ဥပစာတန်း

ပါဠိစာပေတောက်နုတ်ချက်များ

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
ပါဠိပါမောက္ခ
ဦးအောင်သန်း (မဟာဝိဇ္ဇာ)
တည်းဖြတ်သည်။

RANGOON UNIVERSITY.
INTERMEDIATE.

PĀLI SELECTIONS.

Edited by

U AUNG THAN, M.A.
Professor Of Pali
UNIVERSITY OF RANGOON.

1954

စန်းရောင်မြည်စာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်-၁၅၀၊ စမ်းချောင်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၃၁၆-ခု။

၂
၁

ဥပစာတန်း

ပါဠိစာပေကောက်နုတ်ချက်များ

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
ပါဠိပါမောက္ခ
ဦးအောင်သန်း (မဟာဝိဇ္ဇာ)
တည်းဖြတ်သည်။

RANGOON UNIVERSITY.
INTERMEDIATE.

PĀLI SELECTIONS.

Edited by

U AUNG THAN, M.A.
Professor Of Pali
UNIVERSITY OF RANGOON.

1954

စန်းရောင်မြည်စာပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်-၁၅၀၊ စမ်းချောင်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၃၁၆-ခု။

မာထိကာ

ဦးရှေ့

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

(က) ဇာတကအဋ္ဌကထာပါဠိနိဒါနဝတ္ထုနာ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၁။ စက္ကာရိပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ	.....	၁
၂။ ဘုရားလောင်းတောထွက်တော်မူခင်း	.....	၂

(ခ) ဝိနယ-မဟာဝဂ္ဂနှင့်ပါမိတ္တိယပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၃။ ရာဇာယတနကထာ	.....	၅
၄။ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယဝတ္ထု	.....	၆
၅။ စတုရိဟိ-သဟာယက-ပဗ္ဗဇ္ဇာ	.....	၈
၆။ ရာဟုလာဝတ္ထု	.....	၉
၇။ ဦးစိသတိဓဿသိက္ခာပဒ	.....	၁၀
၈။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ္တ	.....	၁၃

(ဂ) ဒိဃနိကာယ-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၉။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပစ္ဆိမသက္ခိယာဝကအကြောင်း	.....	၁၄
၁၀။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပစ္ဆိမဝါစာအကြောင်း	.....	၁၈

(ဃ) မဇ္ဈိမနိကာယ-မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၁၁။ တေဝိဇ္ဇဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တ	.....	၂၀
----------------------------	-------	----

(င) အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၁၂။ သုမနာသုတ္တ	.....	၂၃
၁၃။ ကာလဒါနသုတ္တ	.....	၂၅

(စ) သံယုတ္တနိကာယပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၁၄။ မဟာနာမသုတ္တ	.....	၂၆
-----------------	-------	----

(၁)

မာတိကာ

ဦးရေ

စာကြောင်းအရ

စာမျက်နှာ

(ဆ) မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၁၅။ ပညတ္တိပဉ္စ	.....	.....	.....	၂၀
၁၆။ ဓမ္မသန္တတိပဉ္စ	.....	.....	.....	၃၁
၁၇။ ပစ္စုပ္ပန်နာဂတနာမရူပါနိဋ္ဌကတ္တနာနတ္ထပဉ္စ	.....	.....	.....	၃၃
၁၈။ ဒုက္ခပ္ပဟာနဝါယမပဉ္စ	.....	.....	.....	၃၆

(ဇ) ခုဒ္ဒကနိကာယ-ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၉။ မင်္ဂလသုတ္တ	.....	.....	.....	၃၇
-----------------	-------	-------	-------	----

(ဈ) ခုဒ္ဒကနိကာယ-သုတ္တနိပါတ-မဟာဝဂ္ဂပါဠိ
(ကောက်နှုတ်ချက်)

၂၀။ ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ္တ	.....	.....	.....	၃၉
------------------	-------	-------	-------	----

(ည) ခုဒ္ဒကနိကာယ-ဓမ္မပဒပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၂၁။ ဗိတ္တဝဂ်	.....	.....	.....	၄၁
၂၂။ ဗုဒ္ဓဝဂ်	.....	.....	.....	၄၂
၂၃။ ဗာလဝဂ္ဂ	.....	.....	.....	၄၄
၂၄။ ပဏ္ဍိတဝဂ္ဂ	.....	.....	.....	၄၅
၂၅။ ပါပဝဂ္ဂ	.....	.....	.....	၄၇
၂၆။ ကောဓဝဂ္ဂ	.....	.....	.....	၄၈

(ဋ) ထေရဂါထာပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၂၇။ ဇေတုပုရောဟိတပုတ္တထေရ	.....	.....	.....	၅၀
၂၈။ သောပါကထေရ	.....	.....	.....	၅၀
၂၉။ မဟာကစ္စာယနုထေရ	.....	.....	.....	၅၁
၃၀။ ရုဋ္ဌပဏ္ဍိကထေရ	.....	.....	.....	၅၂

(ဌ) ထေရီဂါထာပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၃၁။ နန္ဒုတ္တရာထေရီ	.....	.....	.....	၅၃
၃၂။ အနောပမာထေရီ	.....	.....	.....	၅၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၃။	မဟာပဇာပတိဂေါတမိ	၅၄
၃၃။	ဝါသိဌဓိ	၅၄
	(၃) ဒိပဝံသပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)	
၃၅။	ပဌမသမ္မိတိ	၅၅
	(၁) မဟာဝံသပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်)	
၃၆။	ဒုတိယသမ္မိတိ	၅၇
	(၂) ဓူဠဝံသပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)	
၃၇။	ဗုဒ္ဓဇောသထေရ	၆၂

P.T.S- Pali Text Society.

T - Trenckner.

HO -H. Oldenberg.

ANDERSON- Anderson's Pali Reader.

ကာလကထံ မိသွား ပုရိမနယေနေဝ ပုဏ္ဏိတွာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော ပုန နိဝတ္တိတွာပါသဒံ အဘိရုဟိ၊ရာဇာပိ ပုဏ္ဏိတွာ ဟောဋ္ဌာရက္ခနယေ နေဝ သံဝိဒဟိတွာ ပုန ဝဇေတွာ သမန္တကော ယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ အာရက္ခံ ဌပေသိ၊အပရံ ပနဧကေဒိဝသံ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော တထေဝ ဒေဝတာဟိ နိဠိတံ သုနိဝတ္တံ သုပါရုတံ ပဗ္ဗဇိတံ မိသွာ “ကေ နာမေသော သမ္မာ” တိ သာရထံ ပုဏ္ဏိ၊သာရထံ ကိဉ္ဇာဝိ ဗုဒ္ဓ၊ဗြဟ္မဿ အဘာဝ၊ပဗ္ဗဇိတံ ဝ၊ပဗ္ဗဇိတဂုဏေ ဝ၊န ဇာနာတိ ဒေဝ၊နုဘာဇေန ပန “ပဗ္ဗဇိတော နာမေသ ဒေဝါ” တိ တွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေသိ၊ ဗောဓိသက္ကော ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ရုဏ် ဥဗ္ဗါဒေတွာ တံ ဒိဝသံ ဥယျာနံ အဂမာသိ၊ ဒိဃဘာဏကာ ပနာဟု “စက္ကာရိ နိမိတ္တာနိ ဧကေဒိဝသေနေဝ မိသွာ အဂမာသိ” တိ၊

၂-ဘုရားအလောင်းတောထွက်တော်မူခဏ်း

တသ္မိံ သမယေ “ရာဟုလမာတာ ပုတ္တံ ဝိဇာကာ” တိ သုတွာ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ “ပုတ္တဿ မေ တုဋ္ဌိံ နိဝေဒေဏာ” တိ သာသနံ ပဟိဏိ၊ ဗောဓိသက္ကော တံ သုတွာ “ရာဟုလော ဇာကော ဗန္ဓနံ ဇာတန္တိ” အာဟ၊ ရာဇာ “ကိ” မေ ပုတ္တော အဝစာ” တိ ပုဏ္ဏိတွာ တံ ဝစနံ သုတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ မေ နတ္ထ၊ ရာဟုလကုမာရော တွေဝ နာမံ ဟောတု” တိ၊ ဗောဓိသက္ကော ပိ ခေါ ရထဝရံ အာရုပ္ပ မဟန္တေန ယသေန အတိမနောရမေန သိဒ္ဓံသောဘဂ္ဂေန နဂရံ ပါဝိသိ၊ တသ္မိံ သမယေ ကိသာဂေါတမိ နာမ ခတ္တိယကညာ ဥပရိပါသဒဓေတလဂတာ နဂရံ ပဒေက္ခိတံ ကုရုမာနဿ ဗောဓိသက္ကဿ ရူပသိရိံ မိသွာ ဝိဘိသောမနဿဇာတာ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊

“နိဗ္ဗုတာ နုန သာ မာတာ၊ နိဗ္ဗုတော နုန သော ဝိတာ၊
 နိဗ္ဗုတာ နုန သာ နာဇီ၊ယဿာယံ ဤဒိသော ပတိ” တိ၊ ၊

ဗောဓိသက္ကော တံ သုတွာ ပိန္ဒေသိ “အယမေဝံ အာဟ၊ဝေရူပံ အတ္တဘာဝံ ပဿန္တိယာ မာတုဟဒယံ နိဗ္ဗာယတိ ဝိတုဟဒယံ နိဗ္ဗာယတိ ပဇာပတိဟဒယံ နိဗ္ဗာယတိ ကသ္မိံ န ခေါ နိဗ္ဗုတေ

ဟဒယံ နိဗ္ဗုတံ နာမ ဟောတိ” တိ။ အထဿ ကိလေသေသု
 ဝိရတ္တမာနဿ ဘောဒဟောသိ“ရာဂဂ္ဂိမိ နိဗ္ဗုတေ နိဗ္ဗုတံ နာမ
 ဟောတိ၊ ဒေါသဂ္ဂိမိ မောဟဂ္ဂိမိ နိဗ္ဗုတေ နိဗ္ဗုတံ နာမ ဟောတိ၊
 မာနဒိဋ္ဌိအာဒိသု သဗ္ဗကိလေသဒရထေသု နိဗ္ဗုတေသု နိဗ္ဗုတံ
 နာမ ဟောတိ၊ အယံ မေ သုဿဝနံ သာဝေသိ၊ အဟံ ဟိ နိဗ္ဗာနံ
 ဂဝေသန္တော စရာမိ၊ အန္တေဝ မယာ ဗာရာဏသံ ဆဋ္ဌေတွာ နိက္ခမ္မ
 ပဗ္ဗဇိတွာ နိဗ္ဗာနံ ဂဝေသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အယံ ဣမိဿာ အါစရိယဘာ
 ဂေါဟောတု” တိ ကဏ္ဍတော ဩမုဗ္ဗိတွာ ကိသာဂေါတမိယာ
 သတသဟဿဂ္ဂနကံ မုတ္တာဟာရံ ပေသေသိ၊ သာ“သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော
 မယိ ပဋိဗဒ္ဓဗိက္ခော ဟုတွာ ပဏ္ဍာကာရံ ပေသေသိ” တိ
 သောမနဿဇာတာ အဟောသိ၊ ဗောဓိသက္ခော ဝိ မဟန္တေန
 သိဒ္ဓိသောဘဂ္ဂေန အတ္တနော ပါသာဒံ အဘိဉ္စဟိတွာ သိရိသယနေ
 နိပဇ္ဇိ။ တာဝဒေဝ နံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ နစ္စဂိတာဒိသု
 သုသိက္ခိတာ ဒေဝကညာ ဝိယ ရူပပ္ပတ္တာ ဣတ္ထိယော နာနာတုရိယာနိ
 ဂဟေတွာ သမ္ပရိဝါရယိတွာ အဘိရမာပေန္တိယော နစ္စဂိတဝါဒိတာ
 နိ ပယောဇယိံသု။ ဗောဓိသက္ခော ကိလေသေသု ဝိရတ္တဗိက္ခတာယ
 နစ္စာဒိသု အနဘိရတော မဟုတ္တံ နိဗ္ဗံ ဩက္ကမိ။ တာဝိ ဣတ္ထိယော
 ယဿတ္တာယ မယံ နစ္စာဒိနိ ပယောဇယာမသော နိဗ္ဗံ ဥပဂတော၊
 ဣဒါနိ ကိမတ္ထံ ကိလမာမာတိ ဂဟိတဂဟိတာနိ တုရိယာနိ
 အဇ္ဈောတ္တရိတွာ နိပဇ္ဇိံသု။ ဂန္ဓတေလပ္ပဒိပါ ဈာယန္တိ။ ဗောဓိ
 သက္ခော ပဋိစ္စိတွာ သယနပိဋ္ဌေ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓော အဒ္ဓဿ၊ တာ
 ဣတ္ထိယော တုရိယတဏှာနိ အဝတ္တရိတွာ နိဒ္ဒါယန္တိယော ဧကေဓာ
 ပုပ္ဖရိတခေဋ္ဌာ လာလာကိလိန္ဒဂတ္တာ ဧကေဓာ ဒန္တေ ခါဒန္တိယော
 ဧကေဓာ ကာကန္တိန္တိယော ဧကေဓာ ဝိပ္ပလပန္တိယော ဧကေဓာ ဝိဝေသုခါ
 ဧကေဓာ အပဂတဝတ္ထာ။ သော တာသံ တံ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသုာ ဘိယျော
 သောမတ္တာယ ကာမေသု ဝိရက္ခော အဟောသိ။ တဿ အလင်္ကတ
 ပဋိယတ္တံ သက္ကဘာနသဒိသမ္ပိ တံ မဟာတလံ ဝိပ္ပဝိဒ္ဓ နာနာကုဏပ
 ဘရိတံ အာမက သုသာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ၊ တယော ဘဝါ အာဒိတ္တ
 ဂေဟသဒိသာဝိယ ခါယိံသု။ “ဥပဒ္ဓုတံ ဝတ ဘော ဥပဿဋ္ဌံ ဝတ

ဘော"တိ ဥဒါနံ ပဝတ္တိ၊ အတိဝိယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝိတ္တံ နုဗ္ဗိ၊ သော အဇ္ဇေဝ
မယာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတုံ ဝဇ္ဇတိ တိ သယနာ ဝဋ္ဌာယ ခွါရသ
ဝိပံ ဂဏ္ဍာ "ကော ဣတ္တာ" တိ အာဟ၊ ဥဗ္ဗာဓေ သိသံ ကတွာ နိပဇ္ဇော
ဆဇ္ဇော အဟံ အယုပုတ္တ ဆဇ္ဇော တိ အာဟ၊ "အဟံ အဇ္ဇ မဟာဘိ
နိက္ခမနံ နိက္ခမိတုကာမော၊ ဧကံ မေ အသမံ ကပ္ပေဟိ" တိ၊ သော
"သာရ ဒေဝါ" တိ အဿဘဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ အဿသာယံ ဂဏ္ဍာ
ဂန္ဓတေလပ္ပဒိပေသု ဇေယျေသု သုမနုပဋ္ဌ-ဝိတာနုဿ ဟေဋ္ဌာ ဝမ
ဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ငြိတံ ကဉ္ဇကံ အဿဘုဇာနံ ဒိသွာ "အဇ္ဇ မယာ
ဣမမေဝ ကပ္ပေတုံ ဝဇ္ဇတိ" တိ ကဉ္ဇကံ ကပ္ပေသိ၊ သော ကပ္ပိယမာ
နော ဝ အညာသိ "အဟံ ကပ္ပနာ အဘိဂါဋ္ဌာ အညေသု ဒိဝသေသု
ဥယျာနဂါဋ္ဌာဒိဂမနေ ကပ္ပနာ ဝိယ န ဟောတိ မယှံ အယုပုတ္တော
အဇ္ဇ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတုကာမော ဘဝိဿတိ" တိ ထတော
တုဋ္ဌမာနသော မဟာဟာသိတံ ဟာသိ၊ သော သဒ္ဓေါ သကလနဂရံ ပတ္တ
ရိတွာ ဂန္ဓေယျ ဒေဝတာ ပန ထံ သဒ္ဓံ နိရုတ္တိတွာ န ကဿဝိ သော
ထံ အဒံသု၊ ဗောဓိသက္ကော ပိ ခေါ ဆန္ဒံ ပေသေတွာ ဝ "ပုတ္တံ တာဝ
ပဿိဿာမိ" တိ ဝိနောတွာ နိဿိန္ဒပဏ္ဍိတော ဝဋ္ဌာယ ဧဟုလ
မာတာယ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂဏ္ဍာ ဂန္ဓဒ္ဓါရံ ဝိဝရိ၊ တသ္မိ ခဏေ အနော
ဂန္ဓေ ဂန္ဓတေလပ္ပဒိပေါဇာယတိ၊ ဧဟုသမာတာ သုမနုမဏ္ဍိကာ
ဒိနံ ပုပ္ဖိနံ အပ္ပဏမတ္တေန အဘိပ္ပကိန္တုသယနေ ပုတ္တဿ မတ္တကေ
ဟတ္တံ ဌပေတွာ နိဒ္ဓါယတိ၊ ဗောဓိသက္ကော ဥဗ္ဗာဓေ ပါဒံ ဌပေတွာ
ဌိတကော ဝ ဩလောကေတွာ "သဇာဟံ ဒေဝိယာဟတ္တံ အပနေ
တွာ မမ ပုတ္တံ ဂတ္တိဿာမိ ဒေဝိ ပဗုဒ္ဓိဿတိ ဇေဝံ မေ ဂမနန္တရယော
ဘဝိဿတိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဝ အာဂဏ္ဍာ ပဿိဿာမိ" တိ ပါသာဒ
တလတော ဩတရိ၊

(ဇာတက-Fausball-မှ-စာမျက်နှာ-၆၀)

ခ။ ဝိနယ-မဟာဝဂ္ဂ နှင့် ပါမိတ္တိယပါဠိတော်
(ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၃။ ရာဇာယတနကထာ

အထခေါ် အဂဝါ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန တမ္ဘာ သမာဓိမ္ဘာ
ရဋ္ဌဟိတွာ မုစလိန္ဒမူလာ ယေန ရာဇာယတနံ တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပ-
သင်္ကမိတွာ ရာဇာယတနမူလေ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိဿိဒိ
ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိ^၁။ တေနခေါပန သမယေန တပုဿ ဘလ္လိ
ကာ ဝါဏိဇာ ဥက္ကလာ တံဒေသံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပင်္ဂပန္နာ ဟောန္တိ။ အထ
ခေါ တပုဿ ဘလ္လိကေ ဝါဏိဇေ တေဒဝေါစ၊ “အယံ မာရိဿာ
အဂဝါ ရာဇာယတနမူလေ ဝိဟရတိ ပထမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂစ္ဆေတံ
အဂဝန္တံ မန္တေန စ မရပိဏ္ဍိကာယ စ ပတိမာနေထ။ တံ ဝေါ ဘဝိဿ
တိဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ။ အထခေါ တပုဿ ဘလ္လိကာ
ဝါဏိဇာ မန္တေ မရပိဏ္ဍိကေ အာဒိယ ယေန အဂဝါ တေနုပ-
သင်္ကမိ^၂ သု။ ဥပသင်္ကမိတွာ အဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တပုဿဘလ္လိကာ ဝါဏိဇာ အဂဝန္တံ တေ-
ဒဝေါရံ၊ ပဋိဂဏ္ဍာတု နော ဘန္တေ အဂဝါ မန္တေ မရပိဏ္ဍိကေ။
ယံ အမှာကံ အဿ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ။ အထခေါ
အဂဝတော တေဒဟောသိ^၃ “န ခေါ အသာဂတာ ဟဿေသု ပဋိ
ဂဏ္ဍန္တိ ‘ကိမ္ပိနုခေါ အဟံ ပဋိဂဏ္ဍေယျ’^၄ ‘မန္တေ မရပိဏ္ဍိကေ’”တိ။
အထခေါ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော အဂဝတော စေတဿာ
စေတော ပရိဝိတက္က မညာယ စတုန္နိဿာ စတ္တာရော သေလမသေ
ပတ္တေ အဂဝတော ဥပနာမေသု “ဣဓ ဘန္တေ အဂဝါ ပဋိဂဏ္ဍာတု^၅
မန္တေ မရပိဏ္ဍိကေ” တိ၊ ပဋိဂဟေသိ အဂဝါ ပစ္စေယေ သေလ
မယေ ပတ္တေ မန္တေ မရပိဏ္ဍိကေ၊ ပဋိဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ အထခေါ

(ဝိနယ ဟောဝဂ္ဂ အတွဲ-၁ P.T.S.မူ-စာမျက်နှာ ၃)

မာ-၁ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒိ။

မာ-၂ ပဋိဂဏ္ဍန္တိ။

မာ-၃ ပဋိဂဏ္ဍေယျ။

မာ-၄ ပဋိဂဏ္ဍာတု။

တပုဿဘလ္လိကာ ဝါဏီဇါ အဂဝန္တံ ဩဏိတံ ' ပတ္တပါဏိံ ဝိဒိတွာ
 အဂဝတော ပါဒေသု သိရဿ နိပတိတွာ အဂဝန္တံ တေဒဝေါရံ။
 ဧတေ မယံ အန္တေ အဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ။ ဥပါသကေ နော
 အဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ သရဏံ ဂတေ''တိ။
 တေစ ' လောကေ ပဌမံ ' ဥပါသကေ အဟေသု ဒွေ ဝါဝိကာ။

(ဝိနယ-မဟာဝါ-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၄)

ဝိနယဝိဋ္ဌက-မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၄။ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယဝတ္ထု။

အထခေါ အဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ယေန
 ဥရုဝေလာ တေန စာရိကံ ပက္ခာမိ။ အထခေါ အဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ
 ယေန အညတရော ဝနသဏ္ဍော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ
 ဝနသဏ္ဍိံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိဒ္ဓိ။ တေန
 ခေါပန သမယေန တိံသမတ္တာ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ သဟာယကာ သပဇာ
 ပတိကာ တသ္မိံ ' ဝနသဏ္ဍော ပရိစာရေန္တိ။ ဧကဿ ပဇာပတိ
 နာဟောသိ။ တဿ အတ္ထာယ ဝေသိ အာနိတာ အဟောသိ။ အထ
 ခေါ သာ ဝေသိ တေသု ပမတ္တေသု ပရိစါရေန္တေ သု အဏ္ဍိံ အာဒါယ
 ပလာယိတ္ထ။ အထခေါ တေ သဟာယကာ သဟာယကဿ
 ဝေယျာဝစ္စံ ကရေန္တာ တံ ဣတ္ထိံ ဂဝေသန္တာ တံ ဝနသဏ္ဍိံ
 အာဟိန္တန္တာ အဒ္ဓသံသု အဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္ဒိ။
 ဒိသ္မာန ယေန အဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု ဥပသင်္ကမိတွာ အဂဝန္တံ
 တေဒဝေါရံ "အဝိ အန္တေ အဂဝါ ဧကံ ဣတ္ထိံ ပဿေယျာ"တိ။ "ကိံ
 ပန ဝေါ ကုမာရာ ဣတ္ထိယာ"တိ။ ဣမေ မယံ အန္တေ တိံသမတ္တာ
 ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ သဟာယကာ သပဇာပတိကာ ဣမသ္မိံ ဝနသဏ္ဍော ပရိ
 စာရိမှာ၊ ဧကဿ ပဇာပတိ နာဟောသိ၊ တဿ အတ္ထာယ ဝေသိ

ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂ-အတွဲ-၁ P.T.S.မူ-စာမျက်နှာ-၃
 မာ-၁ ဩဏိတ။ မာ-၂ တေဝ မာ-၃ ပထမံ။

အာနိတာ အဟောသိ။ အထခေါ သာ ဘန္တေ ဝေသိ အမှေသု
 ပမတ္တေသု ပရိစာရေန္တေသု ဘဏ္ဍိ အာဒါယ ပလာယိတ္ထ။ တေ
 မယံ ဘန္တေ သဟာယကာ သဟာယကဿ ဝေယျာစစ္စိ ကရေန္တော
 တံ ဣတ္ထိံ ဂဝေသန္တာ ဣမံ ဝနသဏ္ဌိ အာဟိန္တာမာ” တိ။ “တံ ကိံ
 မညှထ ဝေါ ကုမာရာ၊ ကတမံ န ခေါ တုမ္ဘာကံ ဝရံ၊ ယံ ဝါ တုမ္ဘေ
 ဣတ္ထိံ ဂဝေသေယျာထ ယံ ဝါ အတ္တာနံ ဂဝေသေယျာထာ” တိ။
 “တေဒေဝ ဘန္တေ အမ္ဘာကံ ဝရံ ယံ မယံ အတ္တိနံ ဂဝေသေယျာမာ”
 တိ။ “တေနဟိ ဝေါ ကုမာရာ နိသိဒထ၊ ဓမ္မံ ဝေါ ဒေသေသာသိ” တိ။
 “ဇေဝံ ဘန္တေ” တိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ သဟာယကာ အဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိသု။ တေသံ အဂဝါ အနုပုဗ္ဗိ
 ကထံ ကထေသိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ
 ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ
 ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ အဂဝါ အညာသိ ကလ္လဗိတ္တေ မုဒုဗိတ္တေ
 ဝိနိဝရဏဗိတ္တေ ဥဒဂ္ဂဗိတ္တေ ပသန္နဗိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံ
 သိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။
 သေယျထာပိ နာမ သုန္ဒံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇနံ
 ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊ ဝေမေဝ တေသံ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတ
 မလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓ
 ဓမ္မန္တိ”။ တေဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မာ
 တိဏ္ဍဝိစိကိန္တာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တာ အပရပ္ပစ္စယာ
 သတ္တုသာသနေ အဂဝန္တံ တေဒဝေါရံ “လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ
 အဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒန္တိ”။ “ဇေ
 သိက္ခဝေါ” တိ အဂဝါ အဝေါစ၊ “သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရထ
 ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ” တိ။ သာဝ တေသံ
 အာယသ္မန္တာနံ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

(ဝိနယ-မဟာဝါ-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၃၀)

ဝိနယပိဋက-မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်-မဟာခန္ဓက
(ကောက်နှုတ်ချက်)

၅။ စတုရိဟိ သဟာယက-ပဗ္ဗဇ္ဇာ။

အသောသုံ ခေါ် အာယသ္မတော ယသဿ စက္ကာရော ဂိဟိသဟာယကာ ဗာရာဏသီယံ သေဠာနုသေဠိနံ ကုလ္လာနံ ပုတ္တာ ဝိမလော သုဗာဟု ပုဏ္ဏဇိ ဂဓမ္ပတိ၊ ယသော ကိရ ကုလပုတ္တော ကေသမသုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အန္တောဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော တိ။ သုတွာန နေသံ တေဒဟောသိ နဟိ နန္ဒသော ဩရကော မ္ဗေဝိနယော၊ န သာ ဩရကာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယတ္ထ ယသော ကုလပုတ္တော ကေသမသုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အန္တောဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော တိ။ တေ ယေနာယသ္မာ ယသော တေနုပသင်္ကမိ' သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တိ ယသံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တိ အဌာသု။ အထ ခေါ် အသ္မာ ယသော တေ စက္ကာရော ဂိဟိသဟာယကေ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တိ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တိ နိသိဒိ။ ဧကမန္တိ နိသိန္ဒော ခေါ် အာယသ္မာ ယသော ဘဂဝန္တိ တေဒဝေါစ ဣမေ မေ ဘန္တေစက္ကာရော ဂိဟိသဟာယကါ ဗာရာဏသီယံ သေဠာ နုသေဠိနံ ကုလ္လာနံ ပုတ္တာ ဝိမလော သုဗာဟု ပုဏ္ဏဇိ ဂဓမ္ပတိ၊ ဣမေ ' ဘဂဝါ ဩဝဒေတု အနသာသတူ တိ။ တေသံ ဘဂဝါ အနုပုဗ္ဗိကထံ ? ကထေသိ၊ သေယျထိဒံ၊ နါန ကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္ပေ အာနိသံသံ ပကါသေသိ၊ ယဒါတေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လပိတ္တေ မုရုပိတ္တေ ဝိနိဝရဏပိတ္တေ ဥဒဂ္ဂပိတ္တေ ပသန္နပိတ္တေ အထ ယာဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ခိယိကာ မ္ဗေဒေသနာ တံ ပကာသေသိ၊ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓိ ဝတ္ထံ အပဂဘကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ဝေမေဝ တေသံ တသ္မိယေဝ အာသနေ ပိရဇံ ဝိတမေဝ မ္ဗေစက္ခု ဥဒပါဒိ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယမ္ပေ၊ သဗ္ဗံ တံ

(ဝိနယ-ဟောဝါ-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၂၅)

၁-P.T.S. တေစက္ကာရော ဇနာ။

၃-P.T.S. အနုပုဗ္ဗိကထံ။

၂-P.T.S. ဣမေ စက္ကာရော။

နိရောဓဓမ္မန္တိ”တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယောဂါ ဣဓမ္မော
 တိန္တရိမိကိန္တော ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ အပရုဋ္ဌယာ
 သတ္ထုသာသနေ အဂဝန္တိ တေဒဝေါရံ။ “လဘေယျာမ မယံ အန္တေ
 အဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗန္တိ၊ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒန္တိ”။ “ဧဝ
 ဘိက္ခဝေါ”တိ အဂဝါ အဝေါစ “သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရထ ဗြဟ္မ-
 စရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ။ သာ’ဝ တေသံ
 အာယသ္မန္တာနံ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။ အထ ခေါ အဂဝါ တေ
 ဘိက္ခု ဓမ္မိယာ ကထာယ ဩဝဒိ အနုသာသိ။ တေသံ အဂဝတာ
 ဓမ္မိယာ ကထာယ ဩဝဒိယမာနာနံ အနုသာသိယမာနာနံ အနုပါ-
 ဒါယ အာသဝေဟိ ဗိတ္တာနိ ဝိရုပ္ပိံသု။ တေန ခေါ ပန သမယေန
 ဧကောဒသ လောကေ အရဟန္တာ ဟောန္တိ။

ဝိနယဝိဋ္ဌက-မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၆။ ရာဟုလာဝတ္ထု။

အထ ခေါ အဂဝါ ရာဇဂဟေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ယေန
 ကပိလဝတ္ထု၊ တေန စာရိကံ ပက္ခမိ။ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော
 ယေန ကပိလဝတ္ထု၊ တဒဝသရိ။ တဩ သုဒ္ဓံ အဂဝါ သက္ကေသု
 ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဗ္ဗာဓာရာမေ။

အထ ခေါ အဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ
 ယေန သုဒ္ဓေါဒနဿ သက္ကဿ နိဝေသနံ ဘေဒုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္က-
 မိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိ။

အထ ခေါ ရာဟုသမာတာ ဒေဝီ ရာဟုလံ ကုမာရံ တေဒဝေါစ
 “ဧသော တေ ရာဟုလ ဝိတာ၊ ဂစ္ဆသု ဒါယန္တံ ယာစာဟိ”တိ။

အထ ခေါ ရာဟုလော ကုမာရေ ယေန အဂဝါ တေဒုပသင်္က-
 မိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အဂဝတော ပုရတော အဌာသိ။ “သုခါ တေ
 သမဏ ဆာယာ”တိ။ အထ ခေါ အဂဝါ ဥဠာယာသနာ ပက္ခာမိ။
 အထ ခေါ ရာဟုလေါ ကုမာရေ အဂဝန္တိ ဝိဠိတော ဝိဠိတော အနု-
 ဗဒ္ဓိ “ဒါယန္တံ မေ သမဏ ဒေဟိ၊ ဒါယန္တံ မေ သမဏ ဒေဟိ”တိ။

အထ ခေါ် အဂဝါ အာယသ္မန္တိ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ “တေန ဟိ တံ သာရိပုတ္တ ရာဟုလံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေဟိ” တိ။ “ကထာဟံ ဘန္တေ ရာဟုသံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ” တိ။ အထ ခေါ် အဂဝါ ဧတသ္မိ နိဒါနေ ဧတသ္မိ ပကရဏေ ဓမ္မိ ကထံ ကတွာ သိက္ခူ အာမန္တေသိ “အနုဇာနာမိ သိက္ခဝေ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ဝေဇ္ဇ ပန သိက္ခဝေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ပဌမံ ကေသမသ္မံ ဩဟာရာပေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အန္တာဒါပေတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကာရာပေတွာ သိက္ခူနံ ပါဒေ ဝန္တာပေတွာ ဥက္ကဋ္ဌကံ နိသိဒါပေတွာ အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂဏှာပေတွာ ဧဝံ ဝဒေဟိ” တိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂန္ထာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂန္ထာမိ။ တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂန္ထာမိ၊ တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂန္ထာမိ” တိ။

“အနုဇာနာမိ သိက္ခဝေ ဣမေဟိ တိဟိ သရဏ ဂမနေဟိ သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ”။ အထ ခေါ် အယသ္မော သာရိပုတ္တော ရာဟုလံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

၆။ (ဝိနယ-မဟာဝါ-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၁၁၅)

ဝိနယပိဋက-ပါစိတ္တိယပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၇။ ဦးနုပိသတိဝဿ သိက္ခာပဒ။

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ အဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟာရတိ ဧဝံ ဥဠဝနေ ကလန္တကနိဝါဒပ။ တေန ခေါ် ပန သမယေန ရာဇဂဟေ သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ ဒါရကာ သဟာယကာ ဟောန္တိ။ ဥပါလိ ဒါရကော တေသံ ပါဒမာက္ခော ဟောသိ။

အထ ခေါ် ဥပါလိဿ မာတာပိတုနံ တေဒဟောသိ “ကေန န ခေါ် ဥပါယေန ဥပါလိ အမှာကံ အစ္စယေန သုခဉ္စ ဇီဝေယျ၊ န စ ကိလမေယျာ” တိ။ အထ ခေါ် ဥပါလိဿ မာတာပိတုနံ တေဒဟောသိ “သစေ ခေါ် ဥပါလိ လေခံ သိက္ခေယျ၊ ဧဝံ ခေါ် ဥပါလိ အမှာကံ

အစ္စယေန သုခဉ္စ ဇီဝေယျ၊ န စ ကိလမေယျာ” တိ။ အထ ခေါ ဥပါလိဿ မာတာပိတုနံ ဧတဒဟောသိ “သစေ ခေါ ဥပါလိ လေခံ သိက္ခိဿတိ၊ အင်္ဂုလိယော ဒုက္ခာ ဘဝိဿန္တိ။ သစေ ခေါ ဥပါလိ ဂဏနံ သိက္ခေယျ၊ ဧဝံ ခေါ ဥပါလိ အမှာကံ အစ္စယေန သုခဉ္စ ဇီဝေယျ၊ န စ ကိလမေယျာ” တိ။ အထ ခေါ ဥပါလိဿ မာတာပိတုနံ ဧတဒဟောသိ “သစေ ခေါ ဥပါလိ ဂဏနံ သိက္ခိဿ-
တိ၊ ဥရဿ ဒုက္ခော ဘဝိဿတိ၊ သစေ ခေါ ဥပါလိ ရူပံ သိက္ခေယျ၊ ဧဝံ ခေါ ဥပါလိ အမှာကံ အစ္စယေန သုခဉ္စ ဇီဝေယျ၊ န စ ကိလ-
မေယျာ” တိ။ အထ ခေါ ဥပါလိဿ မာတာပိတုနံ ဧတဒဟောသိ “သစေ ခေါ ဥပါလိ ရူပံ သိက္ခိဿတိ၊ အက္ခိနိ ဒုက္ခာ ဘဝိဿန္တိ။
ဣမေ ခေါ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ သုခသီလာ သုခသမာစာရာ သုဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ နိဝါတေသု သယနေသု သယန္တိ။ သစေ
ခေါ ဥပါလိ သမဏေသု သကျပုတ္တိယေသု ပဗ္ဗဇေယျ၊ ဧဝံ ခေါ ဥပါလိ အမှာကံ အစ္စယေန သုခဉ္စ ဇီဝေယျ၊ န စ ကိလမေယျာ” တိ။

အဿာသိ ခေါ ဥပါလိ ဒါရကော မာတာပိတုနံ ဣမံ ကထာ-
သလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဥပါလိ ဒါရကော ယေန တေ ဒါရကာ တေနုပ-
သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဒါရကေ ဧတဒဝေါစ “ဇေယမယံ
အယျာ သမဏေသု သကျပုတ္တိယေသု ပဗ္ဗဇိဿာမာ” တိ။ “သစေ
ခေါ တွံ အယျ ပဗ္ဗဇိဿသိ၊ ဧဝံ မယံ ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမာ” တိ။ အထ
ခေါ တေ ဒါရကာ ဧကမေကဿ မာတာပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ
ဧတဒဝေါရံ “အနုဇာနာယ မံ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာ”
တိ။ အထ ခေါ တေသံ ဒါရကာနံ မာတာပိတရော “သဗ္ဗေပိ မေ
ဒါရကာ သမာနန္တန္တာ ကလျာဏမိပ္ပါယာ” တိ အနုဇာနိံသု။

တေ ဘိက္ခု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိံသု။ တေ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗာ-
ဇေသုံ ဥပသမ္ပါဒေသုံ။ တေ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုပ္ပာသ ရော
ဒန္တိ၊ “ယာဂုံ ဒေထ၊ ဘတ္တံ ဒေထ၊ ခါဒနိယံ ဒေထာ” တိ။ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ
မာဟံသု “အာဂမေထ အာဂုသော၊ ယာဝ ရတ္တိ ပိဘာယတိ၊ သစေ
ယာဂု ဘဝိဿတိ ပိဝိဿထ၊ သစေ ဘတ္တံ ဘဝိဿတိ ဘုဒ္ဓိဿထ၊
သစေ ခါဒနိယံ ဘဝိဿတိ ခါဒိဿထ၊ နော စေ ဘဝိဿတိ ယာဂု
ဝါ ဘတ္တံ ဝါ ခါဒနိယံ ဝါ၊ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ဘုဒ္ဓိဿထာ” တိ။

ဝေံ ဝိ ခေါတေ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုဟိ ဂုဏ္ဍမာနာ ရောဒန္တိယေဝ။ “ယာဂံ
ဒေထ၊ ဘတ္တံ ဒေထ၊ ခါဒနိယံ ဒေထာ”တိ။ သေနာသနံ ဥဟဒန္တိ
ဝိ ဥဗ္ဗိဟန္တိ ဟိ။

အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ
ဒါရကသဒ္ဓိ၊ သုတွာန အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ကိံ န ခေါ
သော အာနန္တံ ဒါရကသဒ္ဓေါ” တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော
ဘဂဝတော ဘောမတ္ထံ အာရောစေသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေသ္မိံ
နိဒါနေ တေသ္မိံ ပကရဏေ ဘိက္ခုသံဃံ သန္နိပါတေတွာ ဘိက္ခု ပဋိ-
ပုန္တိ “သစ္စံ ကိရ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဇာနံ ဦးနီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ
ဥပသမ္မာဒေန္တိ” တိ။ “သစ္စံ ဘဂဝါ” တိ။ ဝိဂရဟိ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ
“အနန္တရိကံ မေါဃံပုရိသ၊ အနန္တလေဝါဒိကံ အပ္ပတိရူပံ အသမဏ-
ကံ အကပ္ပိယံ အကရဏိယံ၊ ကထံ ဟိ နာမ တေ ဘိက္ခဝေ မောဃ-
ပုရိသ၊ ဇာနံ ဦးနီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္မာဒေသန္တိ။ ဦးနီသတိ-
ဝသော ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အက္ခမော ဟောတိ သိတဿ
ဥဏ္ဍဿ ဇိဗုဒ္ဓိယာ ဝိပါသာယ ခုသမကသဝါတာတပသရိ-
သပံ သမ္ဗဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရဂတာနံ ဝစနပထာနံ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိ-
ရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ
အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အနိဝါသက ဇာတိကော ဟောတိ။
သိတဿ ဥဏ္ဍဿ ဇိဗုဒ္ဓိယာ ဝိပါသာယ ခုသမကသဝါတာ-
တပ-သရိသပံ သမ္ဗဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊
ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ
အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အနိဝါသကဇာတိကော
ဟောတိ။ နေတံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပသန္နာနံ ဝါ ပသာဒါယ ပသန္နာနံ
ဘိယျော ဘာဝါယ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ ဧဝေ ပန
ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဒ္ဓိသေယျာထ—

“ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦးနီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပမ္မာဒေယျ၊
သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော၊ တေ စ ဘိက္ခု ဂါရဟာ၊ ဣဒံ
တသ္မိံ ပါမိတ္တိယန္တိ”။

(ဝိနယ-ပါမိတ္တိယ-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၁၆၉)

၁-P.T.S. ရောဒန္တေဝ။

၃-P.T.S. ဒါရကဿ သဒ္ဓေါ။

၂-P.T.S. ဦဟနန္တိ။

၁-P.T.S. သိရိသပ

ဝိနယ-မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်(ကောက်နှုတ်ချက်များ)

ဂ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ္တ။

အထ ခေါ် အဂ္ဂါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။ “ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တော ပဗ္ဗဇ္ဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ။ ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော၊ ယော စာယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော။ ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော အဠာရိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ အာတ်၊ ဝိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာ ဝိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိ ဝိ ဒုက္ခာ၊ မရဏံ ဝိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ဝိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယမ္ဗိန္တံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံဝိက္ခေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိ ဒုက္ခာ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဟ္တဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ ကဗြဟတတြာဘိန္ဒိနိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ
သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

(ဝိနယ-မဟာဝဂ်-ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ မူ-စာမျက်နှာ-၁၄)

ဂ-ဒီဃနိကာယ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တပါဠိတော်
(ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၉။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပစ္ဆိမသက္ကိသာဝကအကြောင်း

တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော
ဣသိနာရာယံ ပဋိဝသတိ။

အသောသိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော “အဇ္ဇ ကိရ ရတ္တိယာ
ပစ္ဆိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ”
တိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ တေဒဟောသိ။ “သုတံ
ခေါ ပန မေတံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယ-
ပါစရိယာနံ ဘာသမာနံ။ “ကဒါဗိ ကရဟဗိ တထာဂတာ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”။ “အဇ္ဇေဝ” ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ
ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ၊
အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော။ ဧဝံ ပသန္နော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ၊
ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ
ယထာဟံ ဣဉံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇဟေယျန္တိ”။

အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ
သာလဝနံ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ။ “သုတံ မေတံ ဘော အာနန္ဒ
ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသ-
မာနံ “ကဒါဗိ ကရဟဗိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
အရဟန္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ။ “အဇ္ဇေဝ” ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ
သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ

ကင်္ခါဓမ္မေါ ဥပ္ပန္နော၊ ဇေဝံ ပဿန္နော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ၊ ပဟော-
တိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ယထာဟံ
ဣဿံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇဟေယျံ။ သာဓာဟံ’ ဘော အာနန္ဒ လဘေယျံ
သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။

ဇေဝံ ဂုရုတ္တ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ၊
“အလံ အာဂုသော သုဘဒ္ဓ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဌေသိ၊ ကိလန္တော
ဘဂဝါ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော။ တတိယမ္ပိ
ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ။
“သုတံ မေ တံ ဘော အာနန္ဒ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဂုဠိနံ မဟလ္လကာနံ
အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနံ “ကဒါဗိ ကရဟဗိ တတာဂတာ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ။ “အဇ္ဇေဝ’ ပရိ
နိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော၊ ဇေဝံ ပဿန္နော
အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ၊ ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော
တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ ယထာဟံ ဣဿံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇဟေယျံ။ သာဓာ-
ဟံ’ ဘော အာနန္ဒ လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။
တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါ-
စ “အလံ အာဂုသော သုဘဒ္ဓ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဌေသိ၊ ကိလန္တော
ဘဂဝါ”တိ။

အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘဒ္ဓေန
ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣဿံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ။ “အလံ အာနန္ဒ၊ မာ သုဘဒ္ဓံ
ဝါရေသိ၊ လဘတံ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဓေါ တထာဂတံ ဒဿနာယာ။ ယံ
ကိပ္ပိ ဝံ သုဘဒ္ဓေါ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သဗ္ဗန္တံ အညာပေက္ခာ ဝ ပုစ္ဆိဿတိ။
နော ဝိဟေသာပေခေါ။ ယဉ္ဇဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ တံ
ဝိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “ဂစ္ဆာဂုသော သုဘဒ္ဓ ကရောတိ
တေ ဘဂဝါ ဩကာသန္တိ”။

အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-
သင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ သမ္မောဒနိယံ

ကလံ သါရဏီယံ ဝီတိသာရေတွါ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော
ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ။ “ယေ မေ တော
ဂေါတမ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဃ်ဇနော ပဏီနော ဂဏာစရိယာ
ဉာတာ ယသသိနော တိတ္ထကရာ သာရသမ္ပတာ စ ဗဟုဇနဿ။
သေယျထိဒံ၊ ပုရာဏော ကဿပေါ မက္ခလိဂေါသာလော အဇိတ-
ကေသကမ္ပလော ပကုခေါ ကစ္စာယနော သဗ္ဗယော ဗေလဋ္ဌိပုတ္တော
နိဂဏ္ဌော နာဓုပုတ္တော၊ သဗ္ဗေ တေ သကာယ ပဋိညာယ
အန္တညိံသု၊ သဗ္ဗေဝ န အန္တညိံသု၊ ဥဒါဟု ကေစ္စေ အန္တညိံသု၊
ကေစ္စေ န အန္တညိံသု”တိ။

“အလံ သုဘဒ္ဓ၊ တိဋ္ဌတေတံ။ “သဗ္ဗေ တေ သကာယ ပဋိညာယ
အန္တညိံသု၊ သဗ္ဗေ ဝ န အန္တညိံသု၊ ဥဒါဟု ကေစ္စေ အန္တညိံသု
ကေစ္စေ န အန္တညိံသု”တိ။ ဓမ္မံ တေ သုဘဒ္ဓ ဒေသိသာမိ၊ တံ
သုဏာဟိ၊ သာဓုကံ မနသိ ကရေဟိ၊ ဘာသိသာမိ” တိ။ “ဇေ
ဘန္တေ”တိ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။
ဘဂဝါ တေဒဝေါစ။ “ယသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဓ မ္မေဝိနယေ အရိယော
အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ န ဥပလက္ခတိ။ သမဏော ပိ တတ္ထ န ဥပလက္ခတိ။
ဒုတိယော ပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလက္ခတိ။ တတိယော ပိ တတ္ထ
သမဏော န ဥပလက္ခတိ။ စတုတ္ထော ပိ တတ္ထ သမဏော န-ဥပ
လက္ခတိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ သုဘဒ္ဓ မ္မေဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိ-
ကော မဂ္ဂေါ ဥပလက္ခတိ။ သမဏော ပိ တတ္ထ ဥပလက္ခတိ။
ဒုတိယော ပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလက္ခတိ။ တတိယော ပိ တတ္ထ
သမဏော ဥပလက္ခတိ။ စတုတ္ထော ပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလက္ခတိ
ဣမသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဓ မ္မေဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ
ဥပလက္ခတိ ဣဓေဝ သုဘဒ္ဓ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော
ဣဓ တတိယော သမဏော ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ
ပရပ္ပာဒါ သမဏေဟိ အညေ။ ဣဓေဝ သုဘဒ္ဓ သိက္ခ။ သမ္မာ
ဝိဟရေယျ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ”တိ။
“ဧကေနတိံသော ဝယသာ သုဘဒ္ဓ၊ ယံ ပဗ္ဗဇိ၊ ကိံ ကုသလာနုဿိ။
ဝဿာနိ ပညာသသမဓိကာနိ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော သုဘဒ္ဓ၊
ဉာယဿ ဓမ္မဿ ပဒေသဝတ္တိ။ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏော ပိ

နတ္ထိ၊ ဒုတိယော ပိ သမဏော နတ္ထိ၊ တတိယော ပိ သမဏော နတ္ထိ၊ စတုတ္ထော ပိ သမဏော နတ္ထိ။ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဟိ အညေ၊ ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု။ သမ္မာဝိဟရေယျ၊ အသုညော သောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ”တိ။

ဇေ ဝုက္ခေ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧကေဝေါစ၊ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယုဏာပိ ဘန္တေ၊ နိကုဇ္ဈိဘံ ဝါ ဥက္ကဏ္ဍေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောကံ ဓာရေယျ၊ စက္ခုမန္တော ဂူပါနိ ဒက္ခိန္တိ”တိ။ ဇေမေဝ ဘဂဝတော အနေကပရိယာယေ-န ဓမ္မော ပကာသိတော။ သောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မေ ဘိက္ခုသံဃာဉ္စ။ လဘေယျာဟံ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒန္တိ”။ “ယော ခေါ သုဘဒ္ဒ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အာကင်္ခတိ ဥပသမ္ပဒံ။ သော စတ္တာရော မာသေ ပရိဝဿတိ။ စတုန္တံ မာသာနံ အဂ္ဂယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ စ မေတ္တ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာ”တိ။ သစေ ဘန္တေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခန္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အာကင်္ခန္တော ဥပသမ္ပဒံ၊ စတ္တာရော မာသာ ပရိဝဿန္တိ။ စတုန္တံ မာသာနံ အဂ္ဂယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ စတ္တာရိ ဝဿာနိ ပရိဝဿိဿာမိ၊ စတုန္တံ ဝဿာနံ အဂ္ဂယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယာ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသုန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ။ “တေန-ဟာနန္ဒံ သုဘဒ္ဒံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ “ဇေ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသော အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စယေသိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသုန္တံ အာနန္ဒံ ဧကေဝေါစ။ “လာဘာ ဝေါ အာဂုသော အာနန္ဒ၊ သုလန္တိဝေါ အာဂုသော အာနန္ဒ၊ ယေ ဧတ္တ သတ္တုသံမုခါ အန္တေဝါသိကာဘိသေကေန အဘိသိတ္တာ”တိ။

အလတ္တ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒံ။ အဓိဂ္ဂပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသော

သုဘဒ္ဒေါ ကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပိ ပဟိတတ္တော
ဝိဟရန္တော။ န စိရဿော ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ
အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗန္တိ။ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယော-
သါနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟာသိ။
“ဗီဏာ ဇာတိ၊ ဂုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ
ဣတ္ထက္ကာယာ” တိ အပ္ပညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ
သုဘဒ္ဒေါ အရဟတံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော ပစ္စိမော
သက္ခိယာဝကော အဟောသိ တိ။

(ဒီဃနိကာယ 2 P.T.S. မူ-စာမျက်နှာ-၁၄၈)

၁၀။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပစ္စိမာဝါစာအကြောင်း

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ။

“သိယာ ခေါ ပနာနန္ဒ တုမ္ဘာကံ ဝေမဿ၊ ‘အဘိတသတ္ထုကံ
ပါဝစနံ၊ နတ္ထိ နော သတ္တာ’ တိ။ န ခေါ ပနေတံ အာနန္ဒ ဇေ ဗုဒ္ဓဗ္ဗံ။
ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော
ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ။

ယထာ ခေါ ပနာနန္ဒ တေရဟိ ဘိက္ခု။ အညမညံ အာရသော-
ဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ၊ န ဝေါ မမစ္စယေန ဇေ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ။
ထေရတရေန အာနန္ဒ ဘိက္ခုနာ နဝကတရော ဘိက္ခု နာမေန ဝါ
ဂေါတ္တေန ဝါ အာရသောဝါဒေန ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ နဝက-
တရေန ဘိက္ခုနာ ထေရတရော ဘိက္ခု “ဘန္တေ” တိ ဝါ
“အာယသ္မာ” တိ ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော။

အာကင်္ခါမာနော အာနန္ဒ သံဃော မမစ္စယေန ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ
သိက္ခာပဒါနိ သမူဟန္တိ။ ဆန္နဿ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနော မမစ္စယေန
ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ကာတဗ္ဗော” တိ။

“ကတမော ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော” တိ။

ဆန္နော အာနန္ဒ ဘိက္ခု ယံ ဣန္ဒြေယျ တံ ဝဒေယျ၊ သော
ဘိက္ခုဟိ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော န ဩဝဒိတဗ္ဗော န အနုသာသိတဗ္ဗော”
တိ။

အထ ခေါ် အဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။ “သိယာ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿ ပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ မာ ပစ္ဆာဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ။ “သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ။ န မယံ သက္ကမ္ဘာ အဂဝန္တံ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိပုစ္ဆိတုန္တိ”။

ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟေသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ ခေါ် အဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟေသုံ။ အထ ခေါ် အဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။ “သိယာ ခေါ် ဘိက္ခဝေ သတ္တုဂါရဝေနာပိ” န ပုစ္ဆေယျာထ။ သဟာယကော ပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟေသုံ။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော အဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အန္တိ-ရိယံ ဘန္တေ၊ အတ္တုတံ ဘန္တေ၊ ဧဝံ ပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဣမသ္မိ” ဘိက္ခု သံဃေ၊ နတ္ထိ ဧကဘိက္ခုဿ ပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ”တိ။

“ပဿာဒါ ခေါ် တွံ အာနန္ဒ ဝဒေသိ။ ဉာဏမေဝ ဟေတ္တ အာနန္ဒ တထာဂတဿ။ “နတ္ထိ ဣမသ္မိ” ဘိက္ခု သံဃေ၊ ဧကဘိက္ခုဿ ပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္ဒ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ ယော ပစ္ဆိမကော ဘိက္ခု သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယ-တော သမ္ဗောဓိပရာယနော”တိ။

အထ ခေါ် အဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိဝေါ “ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထာ” တိ။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္ဆိမာ ဝါစာ။

ဃ-မဇ္ဈိမနိကာယ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတေ၊
(ကောဏ်နုတ်ချက်)

၁၁။ တေဝိဇ္ဇဝိသုတ္တသုတ္တ။

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ အဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ဣဒ္ဓဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဧကပုဏ္ဏဒါကော ပရိဗ္ဗာဇကောရာမေ ပဋိဝသတိ။ အထ ခေါ အဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တဝီဝရမာဒါယ ဝေသာလိံ ဝိဇ္ဇာယ ပါဝိသိ။

အထ ခေါ အဂဝတော ဧတဒဟောသိ။ “အတိပ္ပဂေါ ခေါတာဝ ဝေသာလိယံ ဝိဇ္ဇာယ စရိတုံ၊ ယံ နန္ဒာဟံ ယေန ဧကပုဏ္ဏဒါကော ပရိဗ္ဗာဇကောရာမော ယေန ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသက်မေယျန္တိ”။ အထ ခေါ အဂဝါ ယေန ဧကပုဏ္ဏဒါကော ပရိဗ္ဗာဇကောရာမော ယေန ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသက်မိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော အဂဝန္တံ ဒုရတော ဝ အဂဝန္တံ။ ဒိသွာန အဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ “ဧတု ခေါ အန္တေ အဂဝါ၊ သွာဂတံ အန္တေ အဂဝတော၊ စိရဿ ခေါ အန္တေ အဂဝါ ဣမံ ပရိယာယမကာသိ ယဒိဒံ ဣဓာဂမနာယ။ နိသိဒေတု အန္တေ အဂဝါ၊ ဣဒမာသနံ ပညတ္တန္တိ”။ နိသိဒိ အဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော အညတရံ နိဝံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။

ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝိသုဒ္ဓါဝိသုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော အဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ “သုတမေတံ အန္တေ သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝိ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ၊ စရတော စ မေ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန္တိ”။ ယေတေ အန္တေ ဝေမာဟံသု “သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝိ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ၊ စရတော စ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန္တိ”။ ကမ္မိတေ အန္တေ အဂဝတော ဂုတ္တဝါဒိနော န စ အဂဝန္တံ အဘူတေန အတ္တာဝိက္ခန္တိ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကဓောန္တိ။ န စ ကောဝိ

သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရဟိယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ” တိ။
ယေ တေ ဝစ္ဆ ဝေမာဟံသု သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗညု
သဗ္ဗဒဿာဝိ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ၊ စရတော စ
မေ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ
ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန်တန္တိ၊ န မေ တေ ဂုတ္တဝါဒိနော၊ အပ္ပာဝိက္ခန္တိ
စ ပန မံ အသတာ အဘူတေနာတိ”။

“ကထံ ဗျာကရမာနာ ပန မယံ ဘန္တေ ဂုတ္တဝါဒိနော စေဝ
အဂဝတော အဿာမ၊ န စ အဂဝန္တံ အဘူတေန အပ္ပာဝိက္ခေ-
ယျာမ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေယျာမ၊ န စ ကောဝိ သဟဓမ္မိကော
ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရဟိယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာ” တိ။ “တေဝိဇ္ဇော သမ-
ဏော ဂေါတမော” တိ ခေါ ဝစ္ဆ ဗျာကရမာနော ဂုတ္တဝါဒိ စေဝ မေ
အဿ၊ န စ မံ အဘူတေန အပ္ပာဝိက္ခေယျ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ
ဗျာကရေယျ။ န စ ကောဝိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရဟိယံ
ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အဟံ ဟိ ဝစ္ဆ ယာဝဒေဝ အာကင်္ခါမိ
အနေကဝိဘိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရာမိ၊ သေယျထိဒံ ကေံ ပိ
ဇာဘိံ နွေ ပိ ဇာဘိယော တိဿော ပိ ဇာဘိယော စတဿော ပိ
ဇာဘိယေါ ပဉ္စ ပိ ဇာဘိယေါ ဒသ ပိ ဇာဘိယေါ ဝိသမ္ဘိံ ဇာဘိယေါ
တိံသမ္ဘိံ ဇာဘိယော စတ္တာလိသမ္ဘိံ ဇာဘိယော ပညာသမ္ဘိံ
ဇာဘိယော ဇာဘိသတံပိ ဇာဘိသဟဿံပိ ဇာဘိသတသဟဿံ ပိ
အနေကေ ပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေ ပိ ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေ ပိ
သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ၊ အမုတြာသိံ ဇေံ နာမော ဇေံ ဂေါက္ကော ဇေံ
ဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဇေံ သုခဒုက္ခပ္ပုဋ်သံဝေဒိ ဝေမာယုပရိယန္တော၊
သော တတော ဂုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ၊ တတြာပါသိံ ဇေံနာမော
ဇေံဂေါက္ကော ဇေံဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဇေံသုခဒုက္ခပ္ပုဋ်သံဝေဒိ
ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော ဂုတော အူပပန္နောတိ။
ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေကဝိဘိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
အနုဿရာမိ။

အဟံ ဟိ ဝစ္ဆ ယာဝဒေဝ အာကင်္ခါမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ
ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုဿကေန သက္ကေ ပဿာမိ စဝောနေ
ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ဟိနေ ပဏိတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂကေ။
ယထာကမ္မုပဂေ သက္ကေ ပဇာနာမိ။

အဟံ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော
ဝိသုတ္တိံ ပညာမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ
ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရာမိ။

တေဝိဇ္ဇော သမဏော ဂေါတမော ဟိ ခေါ ဝိသုဒ္ဓိ ဗျာကရမာနော
ရုတ္တဝါဒိ စေဝ မေ အဿ၊ န စ မံ အဘူတေန အဟ္မာဗိက္ခေယျ၊ ဓမ္မဿ
စာနုဓ၊ ဗျာကရေယျ။ န စ ကောဗိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ
ဂါရဟ္တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။

“ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝိသုဒ္ဓိဂေါတမော ပရိဗ္ဗာဓကော အဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
“အတ္ထိ န ခေါ ဘော ဂေါတမ ကောဗိ ဂိဟိ ဂိဟိသညောဇနံ
အပ္ပဟာယ ကာယဿ ဘေဒါ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေ”တိ။ “နတ္ထိ ခေါ
ဝိသုဒ္ဓိ ကောဗိ ဂိဟိ ဂိဟိသံယောဇနံ အပ္ပဟာယ ကာယဿ ဘေဒါ
ဒုက္ခဿန္တံ ကရေ”တိ။ “အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမ ကောဗိ ဂိဟိ
ဂိဟိသံယောဇနံ အပ္ပဟာယ ကာယဿ ဘေဒါ သဂ္ဂပဂေါ”တိ။
“န ခေါ ဝိသုဒ္ဓိ ဧကံ ယေဝ သတံ န နွေ သတာနိ န တိဏိ သတာနိ န
စတ္တာရိ သတာနိ န ပဉ္စ သတာနိ။ အထ ခေါ ဘိယျော ဝယေ ဂိဟိ
ဂိဟိ သံယောဇနံ အပ္ပဟာယ ကာယဿ ဘေဒါ သဂ္ဂပဂေါ”တိ။
“အတ္ထိ န ခေါ ဘော ဂေါတမ ကောဗိ အာဇိဝိကေါ ကါယဿ
ဘေဒါ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေ”တိ။ “နတ္ထိ ခေါ ဝိသုဒ္ဓိ ကောဗိ အာဇိဝိ-
ကော ကာယဿ ဘေဒါ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေ”တိ။ “အတ္ထိ ပန ဘော
ဂေါတမ ကောဗိ အာဇိဝိကော ကာယဿ ဘေဒါ သဂ္ဂပဂေါ”တိ။
“ဣတော ခေါ သော ဝိသုဒ္ဓိ ဧကေသတော ကပ္ပေါ ယမဟံ အနုဿရာမိ
နာဘိဇာနာမိ။ ကိဉ္စိ အာဇိဝိကံ သဂ္ဂပဂံ အညတြ ဧကေန။ သော
ပါယိံ ကမ္မဝါဒိ ကိရိယဝါဒိ”တိ။ “ဧဝံ သန္တေ ဘော ဂေါတမ
သုညံ အဒုံ တိတ္ထာယတနံ အန္တမသော သဂ္ဂပဂေန ဝိ”တိ။ ဧဝံ
သန္တေ ဝိသုဒ္ဓိ သုညံ အဒုံ တိတ္ထာယတနံ အန္တမသော သဂ္ဂပဂေန
ဝိ”တိ။

ဣဒမဝေါစ အဂဝံ။ အတ္တမနော ဝိသုဒ္ဓိဂေါတမော ပရိဗ္ဗာဓကော
အဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

င-အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ ပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၂။ သုမနာသုတ္တ။

ဧဝံ မေ သုတံ။

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သုမနာ ရာဇကုမာရိ ပဉ္စဟိ ရထသတေဟိ ပဉ္စဟိ စ ကုမာရိသတေဟိ ယေန ဘဂဝါ တေန ဥပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ။

ဧကမန္တံ နိဿိန္နာ ခေါ သုမနာ ရာဇကုမာရိ ဘဂဝန္တံ တေဒ-
ဝေါစ။ “ဣဓ အဿု ဘန္တေ ဘဂဝတော နွေ သာဝကာ သမသဒ္ဓါ
သမသီလာ သမပညာ ဧကော ဒါယကော ဧကော အဒါယကော။
ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္ပရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ
ဥပပဇ္ဇေယျ၊” ဒေဝဘူတာနံ ပန နေသံ ဘန္တေ သိယာ ဝိသေသော
သိယာ နာနာကရဏန္တိ”။ “သိယာ သုမနေ” တိ ဘဂဝါ
အဝေါစ။

“ယော သော သုမနေ ဒါယကော သော အမု အဒါယကံ
ဒေဝဘူတော သမာနော ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏှာတိ၊ ဒိဗ္ဗေန
အာယုနာ၊ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန၊ ဒိဗ္ဗေန သုခေန၊ ဒိဗ္ဗေန ယသေန၊
ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယျေန။ ယော သော သုမနေ ဒါယကော သော
အမု အဒါယကံ ဒေဝဘူတော သမာနော ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ
အဓိဂဏှာတိ” တိ။

“သစေ ပန တေ ဘန္တေ တတော စုတာ ဣဟတ္ထံ အာဂစ္ဆန္တိ
မနုဿဘူတာနံ ပန နေသံ ဘန္တေ သိယာ ဝိသေသော သိယာ
နာနာကရဏန္တိ” “သိယာ သုမနေ” တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

“ယော သော သုမနေ ဒါယကော သော အမု အဒါယကံ
မနုဿဘူတော သမာနော ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏှာတိ။ မာနု-
သကေန အာယုနာ၊ မာနုသကေန ဝဏ္ဏေန၊ မာနုသကေန
သုခေန၊ မာနုသကေန ယသေန၊ မာနုသကေန အာဓိပတေ-
ယျေန။ ယော သော သုမနေ ဒါယကော သော အမု အဒါယကံ

မနုဿဘူတော သမာနော ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏ္ဌာ-
တိ” တိ။

“သစေ ပန တေ ဘန္တေ ဥဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပန နေသံ ဘန္တေ သိယာ ဝိသေသော
သိယာ နာနာကရဏန္တိ”။ “သိယာ သုမနေ”တိ အဂေါ
အဝေါစ။

“ယော သော သုမနေ ဒါယကော သော အမုံ အဒါယကံ
ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏ္ဌာတိ။ ယာစိတောဝ
ဗဟုလံ စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ
ဗဟုလံ ဝိဏ္ဏုပါတံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ
ဗဟုလံ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ
ဗဟုလံ ဂိလာနပစ္စယဘေသန္တ-ပရိက္ခာရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာ-
စိတော။ ယေဟိ ခေါ ပန သဗြဟ္မစာရီဟိ သန္တိံ ဝိဟရတိ၊ တုဿ
မနာပေနေဝ ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊
မနာပေနေဝ ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊
မနာပေနေဝ ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊
မနာပံ ယေဝ ဗဟုလံ ဥပဟာရံ ဥပဟာရန္တိ အပ္ပံ အမနာပံ။ ယော
သော သုမနေ ဒါယကော သော အမုံ အဒါယကံ ပဗ္ဗဇိတော
သမာနော ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏ္ဌာတိ”တိ။

“သစေ ပန တေ ဘန္တေ ဥဘော အရဟတ္တံ ပါပုဏန္တိ
အရဟတ္တပတ္တာနံ ပန နေသံ ဘန္တေ သိယာ ဝိသေသော သိယာ
နာနာကရဏန္တိ”။

“ဧတ္ထ ခေါ ပနေသာဟံ သုမနေ န ကိဉ္စိ နာနာကရဏံ ဝဒါမိ
ယဒိဒံ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိန္တိ”။

“အတ္ထရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ ယာဝဉ္စိဒံ ဘန္တေ
အလမေဝ ဒါနာနိ ဒါတုံ၊ အလံ ပုညာနိ ကာတုံ၊ ယတြဟိ နာမ
ဒေဝဘူတဿာပိ ဥပကာရာနိ ပုညာနိ မနုဿဘူတဿာပိ ဥပကာ-
ရာနိ၊ ပဗ္ဗဇိတဿာပိ ဥပကာရာနိ ပုညာနိ”တိ။

ဝေမေတံ သုမနေ၊ ဝေမေတံ သုမနေ၊ အလံ ဟိ သုမနေ ဒါနာနိ
ဒါတုံ၊ အလံ ပုညာနိ ကာတုံ၊ ဒေဝဘူတဿာပိ ဥပကာရာနိ ပုညာနိ
မနုဿဘူတဿာပိ ဥပကာရာနိ ပုညာနိ၊ ပဗ္ဗဇိတဿာပိ ဥပကာရာနိ
ပုညာနိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ အဂေါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထာ သုဂတော၊ အထာပရံ
တေဒဝေါစ သတ္တာ။

ယထာ ပိ စန္ဒော ပိမလော ဂန္တိ အာကာသဓာတုယာ
သဗ္ဗေ တာရာဂဏေ လောကေ အာဘာယ အတိရောစတိ။

တထေဝ သီလသမ္ပန္နော သဒ္ဓေါ ပုရိသပုဂ္ဂလော
သဗ္ဗေမန္တရိနော လောကေ စာဂေန အတိရောစတိ။

ယထာ ပိ မေဃော ထနယံ ပိဇ္ဇုမာလီ သတက္ကကု
ထလံ နိန္ဒုပူရေတိ အဘိဝဿံ ဝသုန္ဓရံ။

ဇေဝံ ဒဿနသမ္ပန္နော သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓသာဝကော
မန္တရိ အဓိဂဏှာတိ ပဉ္စဌာနေဟိ ပဏှိတော။

အာယုနာ ယသဿ စေ ဝ ဝဏ္ဏေန စ သုခေ စ
သ ဝေ ဘောဂပရိဗ္ဗူဠော ပေစ္စသဂ္ဂေ စ ပမောဒတိ” တိ။

ဣဒံ အဝေါစ ဘဂဝါ အတ္တမနာ သုမနာ ရာဇကုမာရိ ဘဂဝ-
တော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

(သုတ္တသင်္ဂဟ-မူ)

၁၃။ ကာလဒါနသုတ္တ။

ဇေဝံ.မေ သုတံ။

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ပိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-
ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။
“ဘိက္ခုဝေါ” တိ “ဘန္တေ” တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ပစ္စယောသုံ။

ဘဂဝါ ဘောဒဝေါစ။ “ပဉ္စ ဣမာနိ ဘိက္ခုဝေ ကာလဒါနာနိ၊
ကတမာနိ ပဉ္စ။ အာဂန္တုကဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ ဂမိကဿ ဒါနံ ဒေတိ၊
ဂိလာနဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ ဒုဘိက္ခေ ဒါနံ ဒေတိ၊ ယာနိ တာနိ
နဝသဿာနိ နဝဇလာနိ၊ တာနိ ပဌမံ သီလဝန္တေသု ပတိဋ္ဌာပေတိ
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပဉ္စ ကာလဒါနာနိတိ”။

ဣဒံ အဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ
ဧတဒဝေါစ သတ္တာ။

ကာလ ဒေန္တိ သပ္ပညာ ဝဒညူ ဝိတမန္တရာ
ကာလေ ဒိန္တိ အရိယေသု ဥဇ္ဇဘူတေသု တာဒိသု
ဝိပ္ပသန္တမနာ တဿ ဝိပုလာ ဟောတိ ဒက္ခိဏာ။

ယေ တတ္ထ အနုမောဒန္တိ ဝေယျာဝစ္စံ ကရေန္တိ ဝါ
န တေန ဒက္ခိဏာ ဦနာ တေ အဝိ ပုညဿ ဘာဂိနော။

တသ္မာ ဒဒေ အပ္ပဋ္ဌဝါဏ ဝိက္ခော ယတ္ထ ဒိန္တိ မဟပ္ပဿံ
ပုညာနိ ပရလောကသ္မိံ ပတိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ပါဏ်နန္တိ။

ဣဒံ အဝေါစ ဘဂဝါ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

(သုတ္တံသင်္ဂဟ-မူ)

စ-သံယုတ္တ နိကာယ ပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၄။ မဟာနာမသုတ္တ။

ဧဝံ မေ သုတံ။

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကဗိလငတ္ထုသ္မိံ
နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ
တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိသာ ဘဂဝန္တိ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တိ
နိသိဒ္ဓိ။

ဧကမန္တိ နိသိန္ဒော ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တိ
တေဒဝေါစ။ “ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဥပါသကော
ဟောတိ”တိ။

“ယတော ခေါ မဟာနာမ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊
က္ကောဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ဟောတိ”တိ။

“ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဥပါသကော သီလသမ္ပန္နော
ဟောတိ”တိ။

“ယတော ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိ-
ရတော ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ကာမေသု
မိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော

ဟောတိ။ သုရာမေရယမဇ္ဇ-ပမာဒဌာနာ ပဋိရိရတော ဟောတိ။
 ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ”
 တိ။

“ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဥပါသကော သီလသမ္ပန္နော
 ဟောတိ”တိ။

“ယတော ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိရိရတော ဟောတိ။ အဒိန္နဒါနာ ပဋိရိရတော ဟောတိ။ ကာမေသု
 မိစ္ဆာစာရာ ပဋိရိရတော ဟောတိ။ မုသာဝါဒါ ပဋိရိရတော
 ဟောတိ။ သုရာမေရယမဇ္ဇ-ပမာဒဌာနာ ပဋိရိရတော ဟောတိ။
 ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သီလသမ္ပန္နော
 ဟောတိ”တိ။

“ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဥပါသကော သဒ္ဓါသမ္ပန္နော
 ဟောတိ”တိ။

“ဣဓ မဟာနာမ ဥပါသကော သဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သဒ္ဓဟတိ
 တသာဝတသမ္ပေါဓိ”။ “ဣတိ ပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မိသမ္ပုဒ္ဓေါ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရေ ပုရိသဒမ္ပ-
 သာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ ဧတ္တာဝတာ
 ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သဒ္ဓါသမ္ပန္နော ဟောတိ”တိ။

“ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဥပါသကော စာဂသမ္ပန္နော
 ဟောတိ”တိ။

“ဣဓ မဟာနာမ ဥပါသကော ဝိဂတမလန္တေရေန စေတသာ
 အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါဿဂ္ဂရတော
 ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ
 ဥပါသကော စာဂသမ္ပန္နော ဟောတိ”တိ။

“ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဥပါသကော ပညာသမ္ပန္နော
 ဟောတိ”တိ။

“ဣဓ မဟာနာမ ဥပါသကော ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယဗ္ဗယ-
 ဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာ-
 ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိယာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော
 ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ”တိ။

(သုတ္တသင်္ဂဟ-မူ)

ဆ-မိလိန္ဒ ပဌာပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၅။ ပညတ္တိပဌ

အထ ခေါ် မိလိန္ဒော ရာဇာ ယေနာယသ္မာ နာဂသေနော
တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိဟ္မာ အာယသ္မာ နာဂသေနေန သဒ္ဓိံ
သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ
ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ အာယသ္မာ ဝိ ခေါ နာဂသေနော ပဋိသမ္မောဒိ၊
ယေနောရ ချော မိလိန္ဒဿ ဝိတ္တံ အာရာဓေသိ။

အထ ခေါ် မိလိန္ဒော ရာဇာ အာယသ္မန္တံ နာဂသေနံ တေဒ-
ဝေါစ “ကထံ ဘဒန္တော ဥာယတိ၊ ကိန္နာမောသိ ဘန္တေ”တိ။
“နာဂသေနော” တိ “ခေါ အဟံ မဟာရာဇ ဥာယာမိ၊ နာဂသေ-
နော တိ မံ မဟာရာဇ သဗြဟ္မစာဒိ သမုဒါစရန္တိ၊ အပိ စ
မာတာဝိတရော နာမံ ကရေတံ ‘နာဂသေနော’တိ ဝါ ‘သုရသေ-
နော’တိ ဝါ ‘ဝီရသေနော’တိ ဝါ ‘သီဟသေနော’တိ ဝါ၊ အပိ စ
ခေါ မဟာရာဇ သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော နာမမတ္တံ
ယဒိဒံ နာဂသေနော တိ၊ န ဟေတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလက္ခတိ”တိ။

အထ ခေါ် မိလိန္ဒော ရာဇာ ဝေမာဟ “သုဏန္တု၊ မေ
ဘောန္တော ပဉ္စသတာ ယောနကာ အသိတိသဟဿာ စ ဘိက္ခု။
အယံ နာဂသေနော ဝေမာဟ ‘န ဟေတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလက္ခတိ’တိ
ကလ္လန္တု၊ ခေါ တဒဘိနန္ဒိတုန္တိ”။

အထ ခေါ် မိလိန္ဒော ရာဇာ အာယသ္မန္တံ နာဂသေနံ တေဒ-
ဝေါစ “သစေ ဘန္တေ နာဂသေန ပုဂ္ဂလော နုပလက္ခတိ၊ ကော
စရဟိ တုမ္ဘာကံ စိဝရိပ္ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ
ဘေသန္တ-ပရိက္ခာရံ ဒေတိ၊ ကော တံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ကော သီလံ
ရက္ခတိ၊ ကော ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇတိ၊ ကော မဂ္ဂဗလ-နိဗ္ဗာနာနိ
သန္တိကရေတိ၊ ကော ပါဏံ ဟနတိ၊ ကော အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊
ကော ကာမေသု မိစ္ဆာစရတိ၊ ကော မုသာ ဘဏတိ၊ ကော မဇ္ဇံ
ဝိဝတိ၊ ကော ပဉ္စာနန္တရိယကမ္ပံ ကရေတိ။ တသ္မာ နုတ္တိကုသလံ၊
နုတ္တိ အကုသလံ၊ နုတ္တိ ကုသလာကုသလာနံ ကမ္မာနံ ကတ္တာ ဝါ
ကာရေတာ ဝါ၊ နုတ္တိ သုကုဒုက္ခဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊
သစေ ဘန္တေ နာဂသေန ယော တုမ္ဘေ မာရေတိ နုတ္တိ တဿာဝိ

ပါဏာဘိ ပါတော၊ ထုမှာကမ္ပိ ဘန္တေ နာဂသေန နုတ္တိ အာစရိ-
ယော နုတ္တိ ဥပဇ္ဈာယော နုတ္တိ ဥပသမ္ပဒါ။ ‘နာဂသေနာ’တိ
‘မံ မဟာရာဇာ သဗြဟ္မစာရိ သမုဒါစရန္တိ’တိ ယံ ဝဒေသိ၊
ကတမော ဣတ္ထ နာဂသေနာ၊ ကိန္နု၊ ခေါ ဘန္တေ ကေသာ
နာဂသေနာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “လောမာ နာဂသေ-
နာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ နုခ။ ပေ။ ဒန္တောတစော မံသံ
နဟာရ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇာ ငက္ကံ ဟဒသံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ
ပပ္ဖာသံ အန္တိ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကဒ္ဓိသံ ဝိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗော
လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော သိဃာဏိကာ
လသိကာ မုတ္တံ မတ္တကေ မတ္တလုဂံ နာဂသေနာ”တိ။ “န ဟိ
မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိန္နု၊ ခေါ ဘန္တေ ရူပံ နာဂသေနာ”တိ။
“န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိန္နု၊ ဘန္တေ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊
ဝိညာဏံ၊ နာဂသေနာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိမ္ပန
ဘန္တေ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏံ နာဂသေနာ”တိ။
“န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိမ္ပန ဘန္တေ အညတြ ရူပဝေဒနာ-
သညာသင်္ခါရဝိညာဏံ နာဂသေနာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။
“တမဟံ ဘန္တေ ပုစ္ဆန္တော ပုစ္ဆန္တော န ပဿာမိ နာဂသေနံ၊
သဒ္ဓေါ ယေဝ န ခေါ ဘန္တေ နာဂသေနာ၊ ကော ပနေတ္ထ
နာဂသေနာ၊ အလိကံ တုံ ဘန္တေ ဘာသသိ မုသာဝါဒံ၊ နုတ္တိ
နာဂသေနာ”တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ နာဂသေနာ မိလိန္တံ ရာဇာနံ တေဒ-
ဝေါစ “တုံ ခေါ”သိ မဟာရာဇာ ခတ္တိယ သုရမာလော အစ္စန္တသုရ-
မာလော။ တဿ တေ မဟာရာဇာ မဇ္ဈန္တိကသမယံ တတ္တာယ
ဘူမိယံ ဥဏ္ဍာယ ဝါလိကာယ ခရာသက္ခရကဌလဝါလိကာ မန္ဒိတွာ
ပါဒေန ဂစ္ဆန္တဿ ပါဒါ ရုဇန္တိ၊ ကာယော ကိလမတိ၊ ဝိတ္တံ
ဥပဟညတိ၊ ဒုက္ခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကိန္နု တုံ
ပါဒေနာဂတော’သိ ဥဒါဟု ဝါဟနေနာ”တိ။ “နာဟံ ဘန္တေ
ပါဒေနာဂန္ထာမိ ရထေနာဟံ အာဂတောသ္မိ”တိ။

“သစေ တုံ မဟာရာဇာ ရထေနာဂတော’သိ ရထံ မေ အာရော-
စေဟိ၊ ကိန္နု၊ ခေါ မဟာရာဇာ၊ ဤသာ ရထော”တိ။ “န ဟိ

ဘန္တေ”တိ။ “အက္ခော ရထော”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ “စက္ကာနိ၊ ရထပဉ္စရံ၊ ရထဒဏ္ဍကော၊ ယုဂံ၊ ရသ္မိယော၊ ပတောဒလဋ္ဌိ၊ ရထော”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ “ကိန္နု၊ ခေါ မဟာရာဇ ဤသာ-အက္ခ-စက္ကရထပဉ္စရ-ရထဒဏ္ဍယုဂ-ရသ္မိ- ပတောဒံ ရထော”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ “ကိမ္ပနံ၊ မဟာရာဇ အညတြ ဤသာ-အက္ခ-စက္ကရထပဉ္စရ-ရထဒဏ္ဍယုဂရသ္မိပတောဒံ ရထော”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ “တမ္မဟံ မဟာရာဇ ပုစ္ဆန္တော ပုစ္ဆန္တော န ပဿာမိ ရထံ၊ သဒ္ဓေါ ယေဝ နုခေါ မဟာရာဇ ရထော၊ ကော ပနေတ္ထ ရထော၊ အလိကံ တုံ မဟာရာဇ ဘာသသိ မုသာဝါဒံ၊ နုတ္တိ ရထော၊ တုံ သိ မဟာရာဇ သကလဇမ္ပုဒိပေ အဂ္ဂရာဇာ၊ ကဿ ပန တုံ ဘာယိတွာ မုသာ ဘာသသိ။ သုဏန္တု၊ မေ ဘောန္တော ပဉ္စသတာ ယောနကာ အသိတိသဟဿာ စ ဘိက္ခု။ အယံ ဖိလိန္ဒော ရာဇာ ဝေမာဟ၊ “ရထေနာဟံ အာဂတောသ္မိ”တိ။ “သစေ တုံ မဟာရာဇ ရထေနာဂတော’ သိ ရထံ မေ အာရောစေဟိ”တိ။ ရက္ခော သမာနော ရထံ န သမ္ပာဒေတိ၊ ကလ္လန္တု၊ ခေါ တဒသိနန္ဒိတုန္တိ”။

ဧဝံ ရက္ခော ပဉ္စသတာ ယောနကာ အာယသ္မတော နာဂသေ-နဿ သာဓကာရံ ဒတွာ ဖိလိန္ဒ ရာဇာနံ တေဒဝေါရုံ “ဣဒါနိ ခေါ တုံ မဟာရာဇ သက္ခောန္တော ဘာသသု”တိ။ အထ ခေါ ဖိလိန္ဒော ရာဇာ အာယသ္မန္တံ နာဂသေနံ တေဒဝေါစ “နာဟံ ဘန္တေ နာဂသေန မုသာ ဘဏာမိ၊ ‘ဤသဉ္စ ပဋိစ္စ အက္ခဉ္စ ပဋိစ္စ စက္ကာနိ စ ပဋိစ္စ ရထပဉ္စရဉ္စ ပဋိစ္စ ရထဒဏ္ဍကဉ္စ ပဋိစ္စ ရထော’တိ သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော နာမံ ပဝတ္တတိ”တိ။ “သာရ ခေါ တုံ မဟာရာဇ ရထံ ဇာနာသိ။ ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ မဟ္တမ္ပိ ကေသေ စ ပဋိစ္စ လောမေ ပဋိစ္စ။ ပေ။ မတ္တလုဂဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပဉ္စ။ ဝေဒနဉ္စ။ သညဉ္စ။ သင်္ခါရေ စ ပဋိစ္စ နာဂသေနော’တိ သင်္ခါ၊ သမညာ၊ ပညတ္တိ၊ ဝေါဟာရော၊ နာမမတ္တံ ပဝတ္တတိ။ နရမဟ္တတော ပနေတ္ထ ပုဂ္ဂလော နူပလဟ္တတိ။ ဘာသိတဓမ္မေတံ မဟာရာဇ ဓဇိရာယ ဘိက္ခုနိယာ အဂတော သမ္ပုခါ။

“ယထာ ဟိ အင်္ဂသန္တာရာ ဟောတိ သဒ္ဓေါ ရထော ဣတိ

ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္တေသု ဟောတိ သက္ခော တိ သမ္ပုတိ”တိ။

“အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ နာဂသေန၊ အတ္တုတံ ဘန္တေ နာဂသေန၊

အတိပိတြာနိ ပဉ္စပဋိဘာနာနိ ဝိဿန္တိတာနိ၊ ယဒိ ဗုဒ္ဓေါ
တိဋ္ဌေယျ သာဓုကာရံ ဒဒေယျ၊ သါဓု၊ သါဓု၊ နာဂသေန၊ အတိပိတြာနိ
ပဉ္စပဋိဘာနာနိ ဝိဿန္တိတာနိ”တိ။

(မိလိန္ဒပဉ္စ- Trenckner မူ-စာမျက်နှာ-၂၅)

ဆ-မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိ(ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၅။ ဓမ္မသန္တတိပဌ။

ရာဇာ အာဟ။ “ဘန္တေ နာဂသေန၊ ယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သော ဝေ
သော ဥဒါဟု အညော”တိ။ ထေရော အာဟ။ “န စ သော န စ
အညော”တိ။ “ဩပမ္ပံ ကရေဟိ”တိ။ “တံ ကိ” မညသိ မဟာရာဇ၊
ယဒါ တုံ ဒဟရော တရုဏော မန္တော ဥတ္တာနုသေယျကော
အဟောသိ၊ သော ယေဝ တုံ တေရဟိ မဟန္တော”တိ။ “န ဟိ
ဘန္တေ၊ အညော သော ဒဟရော တရုဏော မန္တော ဥတ္တာနု-
သေယျကော အဟောသိ၊ အညော အဟံ တေရဟိ မဟန္တော”တိ။
“ဇေံ သန္တေ ခေါ မဟာရာဇ၊ မာတာ တိ ပိ န ဘဝိဿတိ၊ ပိတာ တိ ပိ
န ဘဝိဿတိ၊ အာစရိယောတိ ပိ န ဘဝိဿတိ၊ သိပ္ပဝါ တိ ပိ
န ဘဝိဿတိ၊ သီလဝါ တိ ပိ န ဘဝိဿတိ၊ ပညာဝါ တိ ပိ န ဘဝိဿ-
တိ၊ ကိန္နု ခေါ မဟာရာဇ အညော ဝေ ကလလဿ မာတာ၊ အညော
အဗ္ဗုဒ္ဓဿ မာတာ၊ အညော ပေသိယာ မာတာ၊ အညော ဗန္ဓဿ မာတာ၊
အညော ခုဒ္ဒကဿ မာတာ၊ အညော မဟန္တဿ မာတာ၊ အညော သိပ္ပံ
သိက္ခတိ၊ အညော သိက္ခိတာ ဘဝတိ အညော ပါပကမ္မံ ကရေဟိ
အညဿ ဟတ္ထပါဒါ ဆိန္တိ”တိ။

“န ဟိ ဘန္တေ၊ တုံ ပန ဘန္တေ၊ ဇေံ ဂုတ္တေ၊ ကိ” ဝဒေယျာသိ”တိ။
ထေရော အာဟ။ “အဟညေဝ ခေါ မဟာရာဇ၊ ဒဟရော
အဟောသိ၊ တရုဏော မန္တော ဥတ္တာနုသေယျကော၊ အဟညေဝ
တေရဟိ မဟန္တော၊ ဣမညေဝ ကာယံ နိဿာယ သဗ္ဗေ တေ ကေ-
သင်္ဂဟိတာ”တိ။ “ဩပမ္ပံ ကရေဟိ”တိ။

“ယထာ မဟာရာဇ၊ ကောစိဒေဝ ပုရိသော ပဒိပံ ပဒိပေယျ၊
ကိ” သော သဗ္ဗရတ္တိံ ပဒိပေယျာ”တိ။ “အာမ ဘန္တေ၊ သဗ္ဗရတ္တိံ

ပဒိပေယျာ”တိ။ ။ “ကိန္နု ခေါ မဟာရာဇ၊ ယာ ပုရိမေ ယာမေ အတ္ထိ သာ မဇ္ဈိမေ ယာမေ အတ္ထိ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ “ယာ မဇ္ဈိမေ ယာမေ အတ္ထိ သာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ အတ္ထိ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ”တိ။ ကိန္နု ခေါ မဟာရာဇ အညော သော အဟောသိ ပုရိမေ ယာမေ ပဒိပေါ၊ အညော မဇ္ဈိမေ ယာမေ ပဒိပေါ အညော ပစ္ဆိမေ ယာမေ ပဒိပေါ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ၊ တံ ယေဝ နိဿာယ သဗ္ဗရက္ခိ”ပဒိပိတော”တိ။ “ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မသန္တတိ သန္တဟတိ၊ အညော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အညော နိရုဇ္ဈတိ၊ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဝိယ သန္တဟတိ၊ တေန န စ သော န စ အညော ပုရိမ ဝိညာဏော ပစ္ဆိမ ဝိညာဏံ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ”တိ။

“ဘိယျော ဩပမ္ပံ ကရေဟိ”တိ။ ယထာ မဟာရာဇ၊ ခီရံ ဒုယျမာနံ ကာလန္တရေန ဒမိ ပရိဝတ္တေယျ၊ ဒမိတော နဝနိတံ၊ နဝနိတတော ဃာတံ ပရိဝတ္တေယျ၊ ယော န ခေါ မဟာရာဇ ဇေဝံ ဝဒေယျ၊ ‘ယံ ယေဝ ခီရံ တံ ယေဝ ဒမိ၊ ယံ ယေဝ ဒမိ တံ ယေဝ နဝနိတံ၊ ယံ ယေဝ နဝနိတံ တံ ယေဝ ဃာတန္တိ’၊ သမ္မာ န ခေါ သော မဟာရာဇ ဝဒမာနော ဝဒေယျာ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ၊ တံ ယေဝ နိဿာယ သမ္ဘူတန္တိ”။ “ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ဓမ္မသန္တတိ သန္တဟတိ အညော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အညော နိရုဇ္ဈတိ၊ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဝိယ သန္တဟတိ၊ တေန န စ သော န စ အညော ပုရိမ ဝိညာဏော ပစ္ဆိမ ဝိညာဏံ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ”တိ။ “ကလ္လောသိ ဘန္တေန နာဂသေနာ”တိ။

(မိလိန္ဒပဌ- Trenckner -စာမျက်နှာ-၄၀)

၁၇-ပစ္စုပ္ပန်နာဂတ-နာမရူပါနံ ကေတ္တ နာနတ္ထ ပဉ္စ။

ရာဇာ အာဟ “ဘန္တေ နာဂသေန၊ ကော ပဋိသန္ဓဟတိ”တိ။
ထေရော အာဟ “နာမရူပံ ခေါ မဟာရာဇ ပဋိသန္ဓဟတိ”တိ။
“ကိ” ဣမံ ယေဝ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ”တိ။ “န ခေါ မဟာရာဇ
ဣမံ ယေဝ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ။ ဣမိနာ ပန မဟာရာဇ၊ နာမရူပေန
ကမ္ဘံ ကရေတိ သောဘဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တေန ကမ္မေန
အညံ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ”တိ။

“ယဒိ ဘန္တေ န ဣမံ ယေဝ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ နန သော
မုတ္တော ဘဝိဿတိ ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။ ထေရော အာဟ
“ယဒိ နပဋိသန္ဓဟေယျ မုတ္တော ဘဝေယျ ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ၊
ယသ္မာ စ ခေါ မဟာရာဇ ပဋိသန္ဓဟတိ တသ္မာ န မုတ္တော ပါပ-
ကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။

“ဩပမ္ဘံ ကရေတိ”တိ။ “ယထာ မဟာရာဇ ကောစိ ဒေဝ-
ပုရိသော အညတရဿ ပုရိသဿ အမ္ဘံ အဝဟရေယျ၊ တမေနံ
အမ္ဘသာမိကော ဂဟေတွာ ရညော ဒဿေယျ။ “ဣမိနာ ဒေဝ
ပုရိသေန မဟိ” အမ္ဘာ အဝဟဇာ”တိ။ သော ဇေဝံ ဝဒေယျ
“နာဟံ ဒေဝ၊ ဣမဿ အမ္ဘေ အဝဟရာမိ၊ အညေ တေ အမ္ဘာ
ယေ ဣမိနာ ရေဝိတာ၊ အညေ တေ အမ္ဘာ ယေ မဿ အဝဟဇာ၊
နာဟံ ဒဏ္ဍပုတ္တော”တိ။ “ကိန္နု ခေါ သော မဟာရာဇ ပုရိသော
ဒဏ္ဍပုတ္တော ဘဝေယျာ”တိ။ “အာမ ဘန္တေ၊ ဒဏ္ဍပုတ္တော
ဘဝေယျာ”တိ။ “ကေန ကာရဏေနာ”တိ။ “ကိဉ္စာပိ သော
ဇေဝံ ဝဒေယျ၊ ပုရိသံ ဘန္တေ အမ္ဘံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ပန္နိမေန အမ္ဘေန
သော ပုရိသော ဒဏ္ဍပုတ္တော ဘဝေယျာ”တိ။ “ဝေမေဝ ခေါ
မဟာရာဇ ဣမိနာ နာမရူပေန ကမ္ဘံ ကရေတိ သောဘဏံ ဝါ
ပါပကံ ဝါ၊ တေန ကမ္မေန အညံ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ၊ တသ္မာ
န မုတ္တော ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။

“ဘိယျော ဩပမ္ဘံ ကရေတိ”တိ။ “ယထာ မဟာရာဇ ကောစိ-
ဒေဝ ပုရိသော အညတရဿ ပုရိသဿ သာလိ” အဝဟရေယျ။
ပ။ ဥစ္ဆိ၊ အဝဟရေယျ။ ပ။ ယထာ မဟာရာဇ ကောစိ ပုရိသော

ဟောမန္တကာလေ အဂ္ဂိံ ဇာလေတွာ ဝိသိဗ္ဗေတွာ အဝိဇ္ဇာပေတွာ ပက္ကမေယျ၊ အထ ခေါသော အဂ္ဂိ အညတရဿ ပုရိသဿ ခေတ္တံ ခုဟေယျ၊ တမေနံ ခေတ္တသာမိကော ဂဟေတွာ ရညော ဒဿယျ “ဣမိနာ ဒေဝ ပုရိသေန မယှံ ခေတ္တံ ခုဗ္ဗန္တိ”၊ သော ဇေံ ဝဒေယျ “နာဟံ ဒေဝ ဣဿ ခေတ္တံ ဈာပေမိ အညော သော အဂ္ဂိ အဝိဇ္ဇာပိတော အညော သော အဂ္ဂိ ယေနိဿ ခေတ္တံ ခုဗ္ဗန္တိ နာဟံ ဒဏ္ဍပ္ပတ္တော”တိ။ “ကိဉ္စူ ခေါ သော မဟာရာဇ ပုရိသော ဒဏ္ဍပ္ပတ္တော ဘဝေယျာ”တိ။ “အာမ ဘန္တေ၊ ဒဏ္ဍပ္ပတ္တော ဘဝေယျာ”တိ။ “ကေန ကာရဏေနာ”တိ။ “ကိဉ္စာပိ သော ဇေံ ဝဒေယျ၊ ပုရိမံ ဘန္တေ အဂ္ဂိံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ပဉ္စိမေန အဂ္ဂိနာ သော ပုရိသော ဒဏ္ဍပ္ပတ္တော ဘဝေယျာ”တိ။ “ဇေမေဝ ခေါ ဟောရာဇ ဣမိနာ နာမရူပေန ကမ္ပံ ကရောတိ သောဘဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တေန ကမ္မေန အညံ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓဟတိ၊ တသ္မာ န မုတ္တော ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။

“ဘိယျော ဩပမ္ပံ ကရောဟိ”တိ။ “ယထာ ဟောရာဇ ကောစိဒေဝ ပုရိသော ပဒိပံ အာဒါယ မာဠံ အဘိဇ္ဇဟိတွာ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပဒိပေါ ဈာယမာနော ဝိဏံ ဈာပေယျ၊ ဝိဏံ ဈာယမာနံ ဃာရံ ဈာပေယျ၊ ဃာရံ ဈာယမာနံ ဂါမံ ဈာပေယျ၊ ဂါမဇနော တံ ပုရိသံ ဂဟေတွာ ဇေံ ဝဒေယျ “ကိဿ တံ ဘော ပုရိသ ဂါမံ ဈာပေသိ”တိ။ သော ဇေံ ဝဒေယျ “နာဟံ ဘော ဂါမံ ဈာပေမိ၊ အညော သော ပဒိပဂ္ဂိ ယဿာဟံ အာလောကေန ဘုဒ္ဓိံ၊ အညော သော အဂ္ဂိ ယေန ဂါမော ဈာပိတော”တိ။ တေ ဝိဝေမာနာ တစ သန္တိကေ အာဂစ္ဆေယျံ၊ ကဿ တံ ဟောရာဇ အနံ ဝါရေယျာသိ”တိ။ “ဂါမဇနဿ ဘန္တေ”တိ။ “ကိံ ကာရဏာ”တိ။ “ကိဉ္စာပိ သော ဇေံ ဝဒေယျ၊ အပိ စ တတော ဇေ သော အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တော”တိ။ “ဇေမေဝ ခေါ ဟောရာဇ ကိဉ္စာပိ အညံ မာရဏန္တိကံ နာမရူပံ အညံ ပဋိသန္ဓိသ္မိံ နာမရူပံ၊ အပိ စ တတော ယေဝ တံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တသ္မာ န မုတ္တော ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။

“ဘိယျော ဩပမ္ပံ ကရောဟိ”တိ။ “ယထာ မဟာရာဇ ကောစိဒေဝ ပုရိသော ဒဟရိံ ဒါရိကံ ဝါရေတွာ သုဂ် ဒတွာ ပက္ကမေယျ၊ သါ အပရေနသမယေန မဟတိ အဿ ဝယပ္ပတ္တာ၊ တတောအညော ပုရိသော သုဂ် ဒတွာ ဝိဝါဟံ ကရေယျ၊ ဣတရော အာဂန္တော

ဇေဝံ ဝဒေယျ၊ “ကိဿ ပန မေ တွံ အန္တော ပုရိသ ဘရိယံ နေသိ”တိ။ သော ဇေဝံ ဝဒေယျ “နာဟံ တဝ ဘရိယံ နေမိ၊ အညာ သာ ဒါရိကာ ဒဟာရိ တရုဏိ ယာ တယာ ဝါရိတာ စ ဒိန္နသုက္ခာ စ၊ အညာယံ ဒါရိကာ မဟတိ ဝယပ္ပက္ခာ မယာ ဝါရိတာ စ ဒိန္နသုက္ခာစာ”တိ။ ဘေဝိဝဒမာနာ တဝ သန္တိကေ အာဂစ္ဆေယျ၊ ကဿ တွံ မဟာရာဇ အန္တံ ဓာရေယျာသိ”တိ။ “ပုရိမဿ ဘန္တေ”တိ။ “ကိံ ကာရဏာ”တိ။ “ကိဉ္ဇာပိ သော ဇေဝံ ဝဒေယျ၊ အပိ စ တတော ယေဝ သာ မဟတိ နိဗ္ဗတ္တာ”တိ။ “ဇေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ကိဉ္ဇာပိ အညံ မာရဏန္တိကံ နာမရူပံ အညံ ပဋိသန္ဓိသ္မိံ နာမရူပံ အပိ စ တတော ယေဝ တံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တသ္မာ န ပရိမုတ္တော ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။

“ဘိယျော ဩပဗ္ဗံ ကရေဟိ”တိ။ “ယသော မဟာရာဇ ကောစိ-ဒေဝ ပုရိသော ဂေါပါလကဿ ဟတ္ထတော ခီရဃဇ္ဇံ ကိဏိတွာ တဿဝ ဟတ္ထ နိက္ခိပိတွာ ပက္ခမေယျ “သွေ ဂဟေတွာ ဂမိဿာသိ”တိ။ တံ အပရဇ္ဇု ဒမိ သမ္ပဇ္ဇေယျ၊ သော အာဂက္ခာ ဇေဝံ ဝဒေယျ “ဒေဟိ မေ ခီရဃဇ္ဇန္တိ”။ သော ဒမိံ ဒသေယျ၊ ဣတရော ဇေဝံ ဝဒေယျ “နာဟံ တဝ ဟတ္ထတော ဒမိံ ကိဏာမိ၊ ဒေဟိ မေ ခီရဃဇ္ဇန္တိ”။ သော ဇေဝံ ဝဒေယျ “အဇာနကော တေ ခီရံ ဒမိ ဘူတန္တိ”။ ဘေဝိဝဒမာနာ တဝ သန္တိကေ အာဂစ္ဆေယျ၊ ကဿ တွံ မဟာရာဇ အန္တံ ဓာရေယျာသိ”တိ။ “ဂေါပါလကဿ ဘန္တေ”တိ။ “ကိံ ကာရဏာ”တိ။ “ကိဉ္ဇာပိ သော ဇေဝံ ဝဒေယျ အပိ စ တတော ယေဝ တံ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”။ “ဇေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ကိဉ္ဇာပိ အညံ မာရဏန္တိကံ နာမရူပံ အညံ ပဋိသန္ဓိသ္မိံ နာမရူပံ၊ အပိ စ တတော ယေဝ တံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တသ္မာ န ပရိမုတ္တော ပါပကေဟိ ကမ္မေဟိ”တိ။ “ကလ္လောသိ ဘန္တေ နာဂသေနာ”တိ။

၁၈-ဒုက္ခပ္ပဟာနဝါယမပဉ္စ

ရာဇာ အာဟ “ဘန္တေ နာဂသေန ကိံ တုမေ အတိတဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိံ ပန ဘန္တေ အနာဂတဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ကိံ ပန ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ”တိ။ “န ဟိ မဟာရာဇာ”တိ။ “ယဒိ တုမေ န အတိတဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ န အနာဂတဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ န ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဝါယမထာ အထ ကိမတ္ထာယ ဝါယမထာ”တိ။ ထေရော အာဟ “ကိန္တိ မဟာရာဇာ ဣဒဉ္စ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈေယျ အညဉ္စ ဒုက္ခံ နုပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ။ “တေဒတ္ထာယ ဝါယထော”တိ။

“အတ္ထိ ပန တေ ဘန္တေ နာဂသေန အနာဂတံ ဒုက္ခန္တိ”တိ။ “နတ္ထိ မဟာရာဇာ”တိ။ “တုမေ ခေါ ဘန္တေ နာဂသေန အတိပဏ္ဍိတာ ယေ တုမေ အသန္တာနံ ဒုက္ခာနံ ပဟာနာယ ဝါယမထာ”တိ။

“အတ္ထိ ပန တေ မဟာရာဇာ ဧကေဝ ပဋိရာဇာနော ပစ္စတ္ထိကာ ပစ္စာမိတ္တာ ပစ္စုပ္ပဋိတာ ဟောန္တိ”တိ။ “အာမ ဘန္တေ အတ္ထိ”တိ။ “ကိန္တု ခေါ မဟာရာဇာ တဒါ တုမေ ပရိခံ ခဏာပေယျာထ ပါကာရံ စိနာပေယျာထ ဂေါပုရံ ကာရာပေယျာထ အဇ္ဈာလကံ ကာရာပေယျာထ ဧညံ အတိဟရာပေယျာထာ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ၊ ပဋိကစ္ဆေဝ တံ ပဋိယတ္တံ ဟောတိ”တိ။ “ကိံ တုမေ မဟာရာဇာ တဒါ ဟတ္ထိသ္မံ သိက္ခေယျာထ အသသ္မံ သိက္ခေယျာထ ရထသ္မံ သိက္ခေယျာထ ခနုသ္မံ သိက္ခေယျာထ ငရသ္မံ သိက္ခေယျာထာ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ၊ ပဋိကစ္ဆေဝ တံ သိက္ခိတံ ဟောတိ”တိ။ “ကိသတ္ထာယာ”တိ။ “အနာဂတာနံ ဘန္တေ ဘယာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယာ”တိ။ “ကိန္တု ခေါ မဟာရာဇာ အတ္ထိ အနာဂတံ သယန္တိ”။ “နတ္ထိ ဘန္တေ”တိ။ “တုမေ စ ခေါ မဟာရာဇာ အတိပဏ္ဍိကာ ယေ တုမေ အနာဂတာနံ ဘယာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယ ပဋိယာဒေထာ”တိ။

“ဘိယျော ဩပမ္ပံ ကရေဟိ”တိ။ “တံ ကိံ မညသိ မဟာရာဇာ၊ ယဒါ တုံ ဝိပါသိတော ဘဝေယျာသိ၊ တဒါ တွံ ဥဒပါနံ ခဏာပေယျာသိ ပေါက္ခရဏိံ ခဏပေယျာသိ တဋ္ဌာကံ

ခဏာပေယျာသိ ပါနိယံ ပိပိဿာဒိ”တိ။ “န ဟိ ဘန္တေ ပဋိ-
ကစ္စေဝ တံ ပဋိယတ္တံ ဟောတိ”တိ။ “ကိဿတ္ထာယာ”တိ။
“အနာဂတာနံ ဘန္တေ ပိပါဿာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယ ပဋိယတ္တံ
ဟောတိ”တိ။ “အတ္ထိ ပန မဟာရာဇ အနာဂတာ ပိပါဿာ”တိ။
“နတ္ထိ ဘန္တေ”တိ။ “တုဗ္ဗေ ခေါ မဟာရာဇ အတိပဏ္ဍိတာ ယေ
တုဗ္ဗေ အနာဂတာနံ ပိပါဿာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယ တံ ပဋိယာဒေ-
ဏာ”တိ။

“ဘိယျော ဩပဗ္ဗံ ကရေဟိ”တိ။ “တံ ကိံ မညသိ မဟာရာဇ၊
ယဒါ တံ ဗုဒ္ဓကိစ္ဆော ဘဒေယျာသိ၊ တဒါ တံ အတ္ထံ ကဿာပေ-
ယျာသိ သာလိံ ဝပါပေယျာသိ ဘတ္တံ ဘုဒ္ဓိဿာဒိ”တိ။ “န ဟိ
ဘန္တေ၊ ပဋိကစ္စေဝ တံ ပဋိယတ္တံ ဟောတိ”တိ။ “ကိဿတ္ထာယာ”
တိ။ “အနာဂတာနံ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓကိစ္ဆာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယာ”
တိ။ “အတ္ထိပန မဟာရာဇ အနာဂတာ ဗုဒ္ဓက္ခာ”တိ။ “နတ္ထိ ဘန္တေ”
တိ။ “တုဗ္ဗေ ခေါ မဟာရာဇ အတိပဏ္ဍိတာ ယေ တုဗ္ဗေ
အသန္တာနံ အနာဂတာနံ ဗုဒ္ဓက္ခာနံ ပဋိဗါဟနတ္ထာယ ပဋိယာဒေ-
ဏာ”တိ။ “ကလ္လောသိ ဘန္တေ နာဂသေနာ”တိ။

(မိလိန္ဒပဉ္စ- Trenckner မူ-စာမျက်နှာ-၈၀)

ဇ-ခုဒ္ဒကနိကာယ၊ ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၁၉။ မင်္ဂလသုတ္တ

ယံ မင်္ဂလံ နှိဒသဟိ ဝိန္နယိံ သု သဒေဝကော။
သောတ္ထာနံ နာဂိဂစ္ဆန္တိ အဋ္ဌတိံ သဗ္ဗ မင်္ဂလံ ။
ဒေဝိတံ ဒေဝဒေဝေန သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
သဗ္ဗလောက-ဟိတတ္ထာယ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမဟေ။ ။
ဇေ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ၊ အထခေါ

အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ-
ဝန္တာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန
ဇာဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ အဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ
သာ ဒေဝတာ အဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။ ။

ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ မင်္ဂလာနိ အဝိန္နယျံ
အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ ဗြူဟိ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၁)

အသေဝနာ စ ဗာလာနံ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၂)

ပရိရူပဒေသဝါသော စ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ
အတ္တသမ္မာပဏိမိ စ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၃)

ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ ဝိနယောစ သုသိက္ခိတော
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၄)

မာတာဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၅)

ဒါနုဉ္စ ဓမ္မစရိယာ ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၆)

အာရုတိ ဝိရုတိ ပါပါ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၇)

ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၈)

ခန္တိ စ သောဝစသတော သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တာ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၉)

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ အရိယာသစ္စာန ဒဿနံ
နိဗ္ဗာနသန္တိကရိယာ စ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၁၀)

ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ ဝိတ္တံ ယဿ န ကမ္ပတိ
အသောကံ ဝိရုဇံ ခေမံ ဇေတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ။ (၁၁)

တောဒိသာနိ ကတွာန သဗ္ဗတ္ထမပရာဇိတာ
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ တံ တေသံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ (၁၂)

(ခုဒ္ဒကနိကာယ-ခုဒ္ဒကပါဌ- P.T.S. မူ-စာမျက်နှာ-၃)

ဈ-ခုဒ္ဒကနိကာယ၊ သုတ္တနိပါတ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်
(ကောက်နှုတ်ချက်)

၂၀၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သုတ္တ

ပဗ္ဗဇ္ဇံ ကိတ္တယိဿာမိ ယထာ ပဗ္ဗဇ္ဇိ စက္ခုမာ။
ယထာ ဝိမံသမာနော သော ပဗ္ဗဇ္ဇံ သမရောစယိ။ ။ (၄၀၅)

“သမ္မာဓော ယံ ဗုဒ္ဓါဝါသော ရဇဿာယတနံ” ဣတိ
“အန္တောကာသော စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ” ဣတိ ဒိဿာန ပဗ္ဗဇ္ဇိ။ (၄၀၆)

ပဗ္ဗဇ္ဇိတွာန ကာယေန ပါပကမ္မံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
ဝဇ္ဇိဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ အာဇိဓံ ပရိသောယေ။ ။ (၄၀၇)

အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါ မဂဓာနံ ဂိရိပ္ပဇံ။
ပိဏ္ဍာယ အဘိဟာရေသိ အာကိန္တဝရလက္ခဏော။ (၄၀၈)

တမဒ္ဒဿ ဗိမ္ဗိသာရော ပါဿာဒသ္မိံ ပဘိဋ္ဌိတော။
ဒိဿာ လက္ခဏသမ္ပန္နံ ဣမမတ္ထံ အာဘာသထ။ (၄၀၉)

“ဣမံ ဘောန္တော နိဿာမေထ အဘိဈပေါ ဗြဟ္မာ သုဝိ
စရဏေန စေဝ သမ္ပန္နော ယုဂမတ္တဉ္စ ပေက္ခတိ။ (၄၁၀)

ဩက္ခိတ္တစက္ခု သတိမာ နာယံ နိစကုလာပိဝ။
ရာဇဒူတာဘိဓာဝန္တု၊ ကုဟိံ ဘိက္ခု ဂမိဿတိ”။ (၄၁၁)

တေ ပေသိတာ ရာဇဒူတာ ဝိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ’သု’။
“ကုဟိံ ဂမိဿတိ ဘိက္ခု ကတ္တဝါသော ဘဝိဿတိ”။

(၄၁၂)

သပဒါနဉ္စရမာနော ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော
ဝိပ္ပံ ပတ္တံ အပူရေသိ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။ ။ (၄၁၃)

၁- P.T.S. ဝိဓာဝန္တု၊

၂- P.T.S. အနုဗန္ဓိသု

ပိဏ္ဏစာရံ' စရိတွာ' နိက္ခမ္မ နဂရာ မုနိ
ပဏ္ဏဝံ အဘိဟာရေသိ ဧတ္ထဝါသော ဘဝိဿတိ။ ။ (၄၁၄)

ဒိသ္မာန ဝါသုပဂတံ တတော ဒူတာ ဥပါဝိသုံ၊
တေသု ဧကောဝ' အာဂတ္တံ ရာဇိနော ပဋိဝေဒယိ။ (၄၁၅)

“သေ ဘိက္ခု မဟာရာဇ ပဏ္ဏဝဿ ပုရက္ခတော’
နိသိန္ဓော ဗျဠုသဘော ဝ သိဟော ဝ ဂိရိဂဟ္တရေ”။ (၄၁၆)

သုတွာန ဒူတာဝစနံ ဘဒ္ဒယာနေန ခတ္တိယော
တရမာနရူပေါ နိယျာသိ ယေန ပဏ္ဏဝပဗ္ဗတော။ (၄၁၇)

သ ယာနဘူမိ' ယာယိတွာ ယာနာ ဩရုယ ခတ္တိယော
ပတ္တိယာ' ဥပသံဂမ္ပ' အာသန္တ နံ ဥပါဝိသိ။ ။ (၄၁၈)

နိသန္တ ရာဇာ သမ္ဗောဒိ ကထံ သာရဏီယံ တတော၊
ကထံ သော ဝိဘိသာရေတွာ ဣမမတ္ထံ အဘာသထ။ (၄၁၉)

“ယုဝါ စ ဒဟရော စာဝိ' ပထမုပ္ပတ္တိကော သုသု
ဝဏ္ဏာရောဟေန သမ္ပန္နော ဇာတိမာ ဝိယ ခတ္တိယော။ (၄၂၀)

သောသယန္တော အနိကဂ္ဂံ နာဂသံဃပုရက္ခယော
ဒဒါမိ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇသု ဇါဘိ' အက္ခာဟိ' ပုစ္ဆိတော”။
(၄၂၁)

“ဥဇ္ဇံ ဇနပဒေါ ရာဇ ဟိမဝန္တဿ ပဿတော
ဓနဝိရိယေန သမ္ပန္နော ကောသလဿ' နိကေဟိနော။ (၄၂၂)

အာဒိဇ္ဈော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သာကိယော နာမ ဇာဘိယာ။
တမ္ဘာ ကုလော ပဗ္ဗဇိတောမ္ဘိ န ကာမေ အဘိပတ္တယံ။ (၄၂၃)

ကာမေသွာဒိနဝံ ဒိသ္မာ နေက္ခမ္ပ' ဒဠု ခေမတော
ပဓာနာယ ဂမိဿာမိ ဧတ္ထ မေ ရဇ္ဇတိ” “မနော” တိ။ (၄၂၄)

(ခုဒ္ဒကနိကာယ-သုတ္တနိပါတ- P.T.S. မူ-စာမျက်နှာ-၇၂)

၁- P.T.S. သပိဏ္ဏစာရံ

၂- P.T.S. စရိတွာန

၃- P.T.S. ဧကောဝဒူတော

၄- P.T.S. ပုရက္ခတော

၅- P.T.S. ပတ္တိကော

၆- P.T.S. ဥပသံဂမ္ပ

၇- P.T.S. စာသိ

၈- P.T.S. ပက္ခာဟိ

၉- P.T.S. ကောသလေသု

၁၀- P.T.S. ရဇ္ဇတိ

ည-ခုဒ္ဒကနိကာယ-ဓမ္မပဒပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၂၁။ စိတ္တဝဂ္ဂ (၃)

- ဖန္ဒနံ စပလံ စိတ္တံ ဒုရက္ခံ ဒုန္နိဝါရယံ
ဥဇ္ဇိကရောတိ မေဓာဝီ ဥဿကာရောဝ တေဇနံ။ ။
- ၃၄။ ဝါရိဇော ဝ ထလေ ဝိဇ္ဇော ဩကမောကတဥပ္ပတော
ပရိပ္ပန္နတိဒံ စိတ္တံ မာရဒေယျံ ပဟာတဝေ။ ။
- ၃၅။ ဒုန္နိဂဟဿ လဟုနော ယတ္ထကာမနိပါတိနော
စိတ္တဿ ဒမထော သာရ စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။ ။
- ၃၆။ သုဒုဒ္ဒသံ သုနိပုဏံ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။ ။
- ၃၇။ ဒုရင်္ဂံ ဧကစာရံ အသရီရံ ဂဟာသယံ
ယေ စိတ္တံ သံယမေသန္တိ မောက္ခန္တိ မာရဗန္ဓနာ။ ။
- ၃၈။ အနုဝဠိတစိတ္တဿ သဒ္ဓမ္မမဝိဇာနတော
ပရိပ္ပ ဝပ္ပသာဒဿ ပညာ န ပရိပူရတိ။ ။
- ၃၉။ အနုဝသုတစိတ္တဿ အနန္ဒာဟတစေတသော
ပုညပါပပ္ပဟိနဿ နတ္ထိ ဇာဂရတော ဘယံ။ ။
- ၄၀။ ကုမ္ဘုပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတွာ
နာဂရူပမံ စိတ္တမိဒံ ဌပေတွာ
ယောဓေထ မာရံ ပညာရဓေန
ဇိတဉ္စ ရက္ခေ အနိဝေသိနော သိယာ။ ။
- ၄၁။ အဗိရံ ဝတယံ ကာယော ပထဝီ အမိသေဿတိ
ဆုဒ္ဓေါ အပေတဝိညာဏော နိရတ္တံ ဝ ကလိင်္ဂရံ။ ။
- ၄၂။ ဒိသော ဒိသံ ယံ တံ ကယိရာ ဝေရီ ဝါ ပန ဝေရိနံ
မိစ္ဆာပဏိဟိတံ စိတ္တံ ပါပိယော နံ တတော ကရေ။

၁- P.T.S -စရံ

၂- P.T.S -သညမေသန္တိ

၃- P.T.S -ပရိပ္ပဝပသာဒဿ

၄- P.T.S -ပုညပါပပဟိနဿ

၅- P.T.S. အနိဝေသနော

၄၃။ နံ တံမာတာ ပိတာ ကယိရာ အညေ ဝါပိ စ ဉာတကာ
သမ္မာပဏိဟိတံ စိတ္တံ သေယျသော နံ တတော ကရေ။

၂၂။ ပုပ္ဖဝဂ္ဂ(၄)

၄၄။ ကောမံ'ပထဝိ' ပိစေဿတိ ယမလောကဉ္စ ဣမံ သဒေဝကံ
ကော ဓမ္မပဒံ သုဒေသိတံ ကုသလော ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ။

၄၅။ သေခေါပထဝိ' ပိစေဿတိ
ယမလောကဉ္စ ဣမံ သဒေဝကံ။
သေခေါ ဓမ္မပဒံ သုဒေသိတံ
ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ ကုသလော။ ။

၄၆။ ဖေဏူပမံ ကာယမိမံ ပိဒိတွာ
မရိပိဓမ္မံ အဘိသမ္ဗုဓာနော။
ဆေတွာန မာရဿ သပုပ္ဖကာနိ
အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ။ ။

၄၇။ ပုပ္ဖါနိ ဟေဝ ပဗိနန္တံ ဗျာသတ္တမာနသံ နရံ
သုတ္တံ ဂါမံ မဟောဇော ဝ မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။ ။

၄၈။ ပုပ္ဖါနိ ဟေဝ ပဗိနန္တံ ဗျာသတ္တမာနသံ နရံ
အတိတ္တညေဝ ကာမေသု အန္တကော ကုရုတေ ဝသံ။ ။

၄၉။ ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖံ ဝဏ္ဏဂန္ဓမပေါဏယံ၊
ပလေတိ ရသမာဒါယ ဇေဝံ ဂါမေ မုနိ စရေ။ ။

၅၀။ န ပရေသံ ပိလောမာနိ န ပရေသံ ကတာကတံ
အတ္တံနော ဝ အဝေက္ခေယျ ကတာနိ အကတာနိ စ။ ။

၅၁။ ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ ဝဏ္ဏစန္ဒြိယံ အဂန္ဓကံ
ဇေဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ အဖလာ ဟောတိ အကုပ္ပတော။

၅၂။ ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ ဝဏ္ဏစန္ဒြိယံ သုဂန္ဓကံ
ဇေဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ သဖလာ ဟောတိ ကုပ္ပတော။ ။

- ၅၃။ ယထာပိ ပုပ္ဖရာသိမ္မာ ကယိရာ မာလာဂုဏေ^၁ ဗဟူ
ဇေဝံ ဇာတေန မစ္ဆေန ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟုံ။ ။
- ၅၄။ န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ
န စန္ဒနံ တဂ္ဂရမလ္လိကာ ဝါ
သတဉ္စ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ
သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတိ^၂။ ။
- ၅၅။ စန္ဒနံ တဂ္ဂရံ ဝါပိ ဥပ္ပလံ အထ ဝဿိ^၃ကိ
ဧတေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ သီလဂန္ဓော အနုတ္တရော။ ။
- ၅၆။ အပ္ပမတ္တော အယံ ဂန္ဓော ယွာယံ^၄ တဂ္ဂရစန္ဒနံ^၅
ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော။ ။
- ၅၇။ တေသံ သမ္ပန္နသီလာနံ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ
သမ္ပဒညာဝိမုတ္တာနံ မာရော မဂ္ဂံ န ဝိန္ဒတိ။ ။
- ၅၈။ ယထာ သင်္ကာရဋ္ဌာနသ္မိ^၆ ဥဇ္ဈိတသ္မိ^၇ မဟာပထေ
ပဒုမံ တတ္ထ ဇာယေထ သုဗ်ဂန္ဓံ^၈ မနောရမံ။ ။
- ၅၉။ ဇေဝံ သင်္ကာရဘူတေသု အဇ္ဈိဘူတေသု^၉ ပုထုဇ္ဇနေ
အတိရောစတိ^{၁၀} ပညာယ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓသာဝကော။ ။

၁- P.T.S. မာလဂုဏေ

၂- P.T.S. ပဝါတိ

၃- P.T.S. ယာယံ

၄- P.T.S. စန္ဒနီ

၅- P.T.S. ဓာနသ္မိ

၆- P.T.S. အဇ္ဈိဘူတေ

၇- P.T.S. အတိရောစတေ

၂၃။ ဗာလဝဂ္ဂ(၅)

- ၆၀။ ဒိဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိဒိဃံ သန္တိဿ ယောဇနံ
ဒိဃော ဗာလာနံ သံသာရော သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ။ ။
- ၆၁။ စရဉ္စေ နာဂိဂစ္ဆေယျ သေယျံ သဒိသမတ္တနော
ကေစ္စရိယံ ဒဋ္ဌံ ကယိရာ နတ္ထိ ဗာလေ သယာ ယတာ။
- ၆၂။ ပုတ္တာ မတ္ထိ ခန မတ္ထိ ဣတိ ဗာလော ဝိဟညတိ၊
အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နတ္ထိ ကုတော ပုတ္တာ ကုတော ခနံ။
- ၆၃။ ယော ဗါလော မညတိ ဗါလျံ ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေန သော
ဗါလော စ ပဏ္ဍိတမာနိ သဝေ “ဗါလော” တိ ဂုစ္စတိ။ ။
- ၆၄။ ယာဝဇိဝံ ပိ စေ ဗါလော ပဏ္ဍိတံ ပယိရုပါသတိ
န သော ခဉ္စံ ဝိဇာနာတိ ဒဗ္ဗိ သူပရသံ ယထာ။ ။
- ၆၅။ မဟုတ္တမပိ စေ ဝိညူ ပဏ္ဍိတံ ပယိရုပါသတိ
ဝိပ္ပံ ခမ္ပံ ဝိဇာနာတိ ဇိဌာ သူပရသံ ယထာ။ ။
- ၆၆။ စရန္တိ ဗာလာ ဒုဗ္ဗေဓာ အဓိတ္တေနော အတ္တနာ
ကရေန္တာ ပါပကံ ကမ္မံ ယံ ဟောတိ ကဋုကံ ဖလံ။ ။
- ၆၇။ န တံ ကမ္မံ ကတံ သာရ ယံ ကတွာ အနုတပ္ပတိ
ယဿ အဿုမုခေါ ရောဒံ ဝိပါကံ ပဋိသေဝတိ။ ။
- ၆၈။ တဉ္စ ကမ္မံ ကတံ သာရ ယံ ကတွာ နာနုတပ္ပတိ
ယဿပ္ပတိတော သုမနော ဝိပါကံ ပဋိသေဝတိ။ ။
- ၆၉။ မရဝါ မညတိ ဗာလော ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ ဗာလော ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။ ။
- ၇၀။ မာသေ မာသေ ကုသဂ္ဂေန ဗာလော ဘုဠေယျ တောဇနံ
န သော သင်္ခတဗ္ဗောနံ ကလံ အတ္တတိ သော ဌသိ။ ။

၁- P.T.S. ကေစရိယံ

၄- P.T.S. ကတုကပ္ပဖလံ

၂- P.T.S. ပုတာမ'တ္ထိ ခနမ'တ္ထိ

၅- P.T.S. အထ ဗာလော

၃- P.T.S. ဗလျံ

၆- P.T.S. နာဂ္ဂတိ

- ၇၁။ န ဟိ ပါပံ ကတံ ကမ္ပံ သဇ္ဈဒီရံ ဝ မုစ္ဆတိ
ဥဟန္တိ ဗာလမန္ဓေတိ တသ္မာဆန္ဓော ဝ ပါဝကော။ ။
- ၇၂။ ယာဝဒေဝ အနတ္တယ ဥတ္တံ ဗာလဿ ဇာယတိ
ဟန္တိ ဗာလဿ သုက္ကံသံ မုဒ္ဒမဿ ဝိပါတယံ။ ။
- ၇၃။ အသန္တိ ဘာဝနမိစ္ဆေယျ ပုရေက္ခာရဉ္စ ဘိက္ခုသု
အာဝါသေသု စိဿရိယံ ပူဇာ ပရကုလေသု စ။ ။
- ၇၄။ “မမေဝ ကတမညန္တု ဂိဟိ ပဗ္ဗဇိတာ ဥဘော
မမေဝါတိဝဿ အဿု ကိစ္စာကိစ္ဆေသု ကိစ္ဆိဉ္စ”
ဣတိ ဗာလဿ သင်္ကပ္ပေါ ဣန္ဒြိယ မာနော စ ဝစတိ။ ။
- ၇၅။ အညာ ဟိ လာဘုပနိဿ အညာ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ
ဝေမေတံ အဘိညာယ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော
သက္ကာရံ နာဘိနန္ဓေယျ ဝိဝေကမနုဗြူဟယေ။ ။

၂၄။ ပဏ္ဍိတဝဂ္ဂ (၆)

- ၇၆။ နိဓီနံ ဝ ပဝိတ္တာရံ ယံ ပဿေ ဝဇ္ဇဒဿဝိနံ
နိဂ္ဂဟ္ဿဒါဒိ မေဇာဝိ တာဒိသံ ပဏ္ဍိတံ ဘဇေ၊
တာဒိသံ ဘဇမာနဿ သေယျော ဟောတိ န မါပိယော။
- ၇၇။ ဩဝါဒေယျာနုသာသေယျ အသန္တာ စ နိဝါရယေ
သတဉ္စိသေဝိပိယေ ဟောတိ အသတံ ဟောတိ အပ္ပိယေ။
- ၇၈။ န ဘဇေ ပါပကေ မိတ္တေ န ဘဇေ ပုရိသာဓမ္မေ
ဘဇေထ မိတ္တေ ကလျာဏေ ဘဇေထ ပုရိသုတ္တမေ။ ။
- ၇၉။ ဓမ္မဂ္ဂိဟိ သုခံ သေတိ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ
အရိယပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မေ သဒါ ရမတိ ပဏ္ဍိတော။ ။
- ၈၀။ ဥဒကဉ္စိ နယန္တိ နေတ္တိကာ ဥသုကာရာ ဒမယန္တိ တေဇနံ
ဒါရုံ ဒမယန္တိ တန္တိကာ အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတာ။ ။

၁ - P.T.S. ဥဟံတံ
၂ - P.T.S. စ ဣဿရိယံ

၃ - P.T.S. ကိစ္ဆိဉ္စ
၄ - P.T.S. နမယန္တိ

- ၈၁။ သေလော ယထာ ကေဠုနော' ဝါတေန န သင်္ဃီရတိ
ဧဝံ နိန္ဒာပသံသာသု န သမိဉ္ဇန္တိ ပဏ္ဍိတာ။ ။
- ၈၂။ ယထာပိ ရဟဒေါ ဂန္တိရော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော
ဧဝံ ဓမ္မာနိ သုတွာန ဝိပ္ပသိဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ။ ။
- ၈၃။ သဗ္ဗတ္ထ ဝေ သပ္ပုရိသာ စန္ဒန္တိ
န ကာမကာမာ လပယန္တိ သန္ဓော
သုခေန ဖုဠာ အထဝါ ဒုခေန
န ဥစ္စာဝစံ ပဏ္ဍိတာ ဒဿယန္တိ။ ။
- ၈၄။ န အတ္တဟေတု န ပရဿ ဟေတု
န ပုတ္တမိစ္ဆေ န ခနံ န ရဋ္ဌံ၊
န ဣစ္ဆေယျ အဓမ္မေန သမိဒ္ဓိမတ္တနော
သ သီလဝါ သ' ပညာဝါ ဓမ္မိကော သိယာ။ ။
- ၈၅။ အပ္ပကာ တေ မနုဿေသု ယေ ဇနာ ပါရဂါမိနော
အထာယံ ဣတရာ ပဇာ တိရမေဝါနုဓာဝဘိ။ ။
- ၈၆။ ယေ စ ခေါ သမ္ပဒက္ခာတေ ဓမ္မေ ဓမ္မာနုဝတ္တိနော
တေ ဇနာ ပါရမေသန္တိ၊ မစ္စုဓေယျံ သုဒုတ္တရံ။ ။
- ၈၇။ ကဏ္ဍံ ဓမ္မံ ဝိပ္ပဟာယ သုက္ကံ ဘာဝေထ ပဏ္ဍိတော
ဩကာ အနောကမာဂမ္မ ဝိဝေကေ ယတ္ထ ဒုရမံ။ ။
- ၈၈။ တတြာဘိရတိမိစ္ဆေယျ ဟိတွာ ကာမေ အင်္ဂိဉ္စနော
ပရိယောဒပေယျ အတ္တာနံ စိတ္တဣဇ္ဈေသေဟိ ပဏ္ဍိတော။
- ၈၉။ ယေသံ သမ္မောမိယင်္ဂေသု သမ္မာ စိတ္တံ သုဘာဝိတံ
အာဒါနပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ' အနုပါဒါယ ယေ ရတာ
ဘိဏာသဝါ ဇုတိမန္တော တေ လောကေ ပရိနိဗ္ဗုတာ။

၂၅။ ပါပဝဂ္ဂ (၉)

- ၁၁၆။ အဘိတ္ထရေထ ကလျာဏေ၊ ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယေ
ဒန္တံ ဟိ ကရောတော ပုညံ ပါပသ္မိံ ရမတိ မနော။ ။
- ၁၁၇။ ပါပဉ္စေ ပုရိသော ကယိရာ န နံ ကယိရာ ပုနပ္ပုနံ။
နံ တမ္ပိ ဆန္တံ ကယိရာထ၊ ဒုက္ခော ပါပဿ ဥစ္စယော။ ။
- ၁၁၈။ ပုညဉ္စေ ပုရိသော ကယိရာ ကယိရာနံ ပုနပ္ပုနံ
တမ္ပိ ဆန္တံ ကယိရာထ၊ သုခေါ ပုညဿ ဥစ္စယော။ ။
- ၁၁၉။ ပါပေါ ဝိ ပဿတိ ဘဒ္ဒိံ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ အထ ပါပေါ ပါပါနိ ပဿတိ။ ။
- ၁၂၀။ ဘဒ္ဒေါ ဝိ ပဿတိ ပါပံ ယာဝ ဘဒ္ဒိံ န ပစ္စတိ
ယဒါ စ ပစ္စတိ ဘဒ္ဒိံ အထ ဘဒ္ဒေါ ဘဒ္ဒါနိ ပဿတိ။ ။
- ၁၂၁။ မာဝမညေထ' ပါပဿ “န မန္တံ? အာဂမိဿတိ”
ဥဒဗိန္ဒုနိပါတေန ဥဒကုက္ခော ဝိ ပူရတိ
ပူရတိ ဗာလော ပါပဿ ထောက်ထောက် ဝိ အာစိနံ။ ။
- ၁၂၂။ မာဝမညေထ' ပုညဿ “န မန္တံ? အာဂမိဿတိ”။
ဥဒဗိန္ဒုနိပါတေန ဥဒကုက္ခော ဝိ ပူရတိ။
ပူရတိ ဓီရော ပုညဿ ထောက်ထောက် ဝိ အာစိနံ။ ။
- ၁၂၃။ ဝါဏိဇော ဝ ဘယံ မဂ္ဂံ အပ္ပသက္ခော မဟဒ္ဒနော
ဝိသံ ဇိဝိတုကာမော ဝ ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇယေ။ ။
- ၁၂၄။ ပါဏိမ္ပိ စေ ဝဏော န'ဿ ဟရေယျ ပါဏိနာ ဝိသံ
နာဝဏံ? ဝိသ-မန္တေတိ နတ္ထိ ပါပ မကုဗ္ဗတော။ ။
- ၁၂၅။ ယော အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ ဒုဿတိ
သုဒ္ဓဿ ပေါသဿ အနင်္ဂဏဿ
တမေဝ ဗာလံ ပစ္စေတိ ပါပံ
သုရမော ရဇော ပဋိဝါတံ ဝ ဝိက္ခော။ ။

- ၁၂၆။ ဂဟ္တမေကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နိရယံ ပါပကမ္မိနော
သဂ္ဂံ သုဂတိနော ယန္တိ ပရိနိဗ္ဗန္တိ အနာသဝါ။ ။
- ၁၂၇။ န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ
န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ
န ဝိဇ္ဇတိ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော
ယတ္ထဋ္ဌိတော မုစ္ဆေယျ' ပါပကမ္မာ။ ။
- ၁၂၈။ န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ
န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ
န ဝိဇ္ဇတိ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော
ယတ္ထဋ္ဌိတံ နပ္ပသဟေယျ' မစ္စ။ ။

၂၆။ ကောဝေဂ (၁၇)

- ၂၂၁။ ကောဓံ ဇဟေ ဝိပ္ပဇဟေယျ မာနံ
သံယောဇနံ' သဗ္ဗံ ပတိက္ကမေယျ
ဟံ နာမဂ္ဂပသ္မိ' အသန္တမာနံ
အကိဉ္ဇနံ နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာ။ ။
- ၂၂၂။ ယော ဝေ ဥပ္ပတိတံ ကောဓံ ရထံ ဘန္တံ ဝ ဝါရယေ'၊
တမဟံ သာရထံ' ဗြူမိ ရသ္မိဂ္ဂါဟော ဣတရော ဇနော။
- ၂၂၃။ အက္ခောဓေန ဇိနေ ကောဓံ အသာဓုံ သာရနာ ဇိနေ
ဇိနေ ကဒရိယံ ဒါနေန သစ္စေနာလိကဝါဒိနံ။ ။
- ၂၂၄။ သစ္စံ ဘဏေ န ကုဇ္ဈေယျ ဒဇ္ဇာ အပ္ပတ္တိ' ယာစိတော
ဧတေဟိ ဘိဟိ ဌာနေဟိ ဂစ္ဆေ ဒေဝါနံ သန္တိကေ။ ။

၁- P.T.S. မုစ္ဆေယျ

၂- P.T.S. -နပ္ပသဟေယ

၃- P.T.S. သညောဇနံ

၄- P.T.S. ဓာရယေ

၅- P.T.S. အပ္ပသ္မိ'

- ၂၂၅။ အဟိံသကာ ယေ မနယော နိစ္စံ ကာယေန သံဂုတာ
တေ ယန္တိ အစ္စုတံ ဌာနံ ယတ္ထ ဂစ္ဆိာ န သောစရေ။
- ၂၂၆။ သဒါ ဇာဂရမာနာနံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနံ
နိဗ္ဗာနမဓိမုတ္တာနံ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ အာသဝါ။ ။
- ၂၂၇။ ပေါရာဏမေတံ အတုလျှံ နေတံ အဇ္ဇတနာဓိဝံ။
နိစ္ဆန္တိ တုဏှိ မာသိနံ၊ နိစ္ဆန္တိ ဗဟုဘာဏိနံ
မိတဘာဏိမ္ပိ နိစ္ဆန္တိ 'နတ္ထိ လောကေ အနိန္ဒိတော။ ။
- ၂၂၈။ န စာဟု၊ န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ
ဧကန္တံ နိန္ဒိတော ပေါသော ဧကန္တံ ဝါ ပသံသိတော။ ။
- ၂၂၉။ ယံ ဝေ' ဝိညှူ ပသံသန္တိ အနုဝိစ္စ သုဝေ သုဝေ၊
အတ္ထိန္နုသတ္တိ' မေဓာဝိ' ပညာသီလသမာဟိတံ။ ။
- ၂၃၀။ နိက္ခံ' ဇမ္ဗောနဒဿေဝ ကော တံ နိန္ဒိတု မရဟတိ
ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိ ဗြဟ္မုနာပိ ပသံသိတော။ ။
- ၂၃၁။ ကာယပ္ပကောပံ ရက္ခေယျ ကာယေန သံဂုတော သိယာ၊
ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ ကာယေန သုစရိတံ စရေ။ ။
- ၂၃၂။ ဝစိပ္ပကောပံ ရက္ခေယျ ဝါစာယ သံဂုတော သိယာ၊
ဝစိဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရေ။ ။
- ၂၃၃။ မနောပကောပံ ရက္ခေယျ မနဿ သံဂုတော သိယာ၊
မနောဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ မနဿ သုစရိတံ စရေ။ ။
- ၂၃၄။ ကာယေန သံဂုတာ ဓီရာ၊ အထော ဝါစာယ သံဂုတာ၊
မနဿ သံဂုတာ ဓီရာ၊ တေ ဝေ သုပရိသံဂုတာ။ ။

(ခုဒ္ဒကနိကာယ-ခမ္မပဒ-P.T.S-မူ)

၁- P.T.S. အတုလ
၂- P.T.S. -ဘဏိနမ္ပိ
၃- P.T.S. ယဉ္ဇေ

၄- P.T.S. အတ္ထိဒ္ဓ
၅- P.T.S. နေက္ခံ

၉-ထေရ်ဂါထာပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၂၇။ ဇေဉ္ဇာပုရောဟိတပုတ္တထေရ

- ဇာတိမဒေန မတ္တောဟံ ဘောဂဏ္ဏဿရိယေန စ
သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရူပေန မဒမတ္တော ဝိစရိဟံ။ ။ (၄၂၃)
- နာတ္တနော သမကံ ကိဉ္စိ အဘိရေကံ စ မညိသံ
အတိမာနဟတော ဗာလော ပတ္တဒ္ဓေါ ဥဿိတဒ္ဓဇော။ (၄၂၄)
- မာတရံ ပိတရဉ္စာပိ အညေ ပိ ဂရုသမ္ပတေ
န ကိဉ္စိ အဘိဝါဒေသိံ မာနတ္တဒ္ဓေါ အနာဒရော။ ။ (၄၂၅)
- ဒိသ္မာ ဝိနာယကံ အဂ္ဂံ သာရထိနံ ဝရုတ္တမံ
တပန္နမိဝ အာဒိစ္စံ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ။ ။ (၄၂၆)
- မာနံ မဒဉ္စ ဆန္ဓေတွာ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ
သိရသာ အဘိဝါဒေသိံ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။ ။ (၄၂၇)
- အတိမာနော စ ဩမာနော ပဟိနာ သုသမူဟတာ
အသ္မိမာနော သမုန္တိန္ဒော သဗ္ဗေ မာနဝိဓာ ဟတာတိ။ ။ (၄၂၈)

၂၈။ သောပါကထေရ

- ဒိသ္မာန ပါသာဒဆာယာယံ စက်မန္တံ နရုတ္တမံ
တတ္ထ နံ ဥပသင်္ကမ္မ ဝန္တိသံ ပုရိသုတ္တမံ။ ။ (၄၃၀)
- ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ သံဟရိတွာန ပါဏိယော
အနုသင်္ကမိသံ ဝိရဇံ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။ ။ (၄၃၁)
- တတော ပဉ္စေ အပုန္တိ မံ ပဉ္စာနံ ကောဝိဒေါ ဝိနု
အန္တိန္တိ စ အဘိကော စ ဗျာကာသိံ သတ္ထုနော အဟံ။ (၄၃၂)
- ဝိဿန္တိတေသု ပဉ္စေသု အနုမောဒိ တထာဂတော
ဘိက္ခုသံဃံ ဝိလောကေတွာ ဣမမတ္ထိ အဘာသထ။ ။ (၄၃၃)

လာဘာ အင်္ဂါနမဂဓာနံ ယေသာယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ
 ‘စိဝရပိဏ္ဍပါတဉ္စ ပစ္စယံ သယနာသနံ
 ပစ္စုဋ္ဌာနဉ္စ သင်္ဃိမိ’ တေသံ လာဘာ’တိ စဉြိမိ။ ။ (၄၈၄)
 အဇ္ဈဒဂ္ဂေ မံ သောပါက ဒဿနာယောပသင်္ကမ
 ယော စေဝ တေ သောပါက ဘဝတု ဥပသမ္ပဒါ ။ (၄၈၅)
 ဇာတိယာ သတ္တဝေယော’ ဟံ လဒ္ဓါန ဥပသမ္ပဒံ
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ အဟော ဓမ္မသုဓမ္မတာ။ ။ (၄၈၆)

၂၉။ မဟာကဏ္ဍာယနထေရ

ကမ္ပံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊
 ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနံ န ဥယျမေ
 သော ဥဿုကော ရသာနုဂိဒ္ဓေါ၊
 အတ္တံ ရဉ္စတိ ယော သုခါမိ ဝါဟော။ ။ (၄၉၄)
 ပင်္ကော’တိ ဟိ နံ အဝေဒယံ ယာယံ ဝန္တနုပူဇနာ ကုလေသု၊
 သုရမံ သဏ္ဌံ ဒုရုဇ္ဈဟံ၊ သက္ကရော ကာ’ဂုရိသေန ဒုဇ္ဈဟော။ (၄၉၅)
 န ပရဿုပနိဓာယ ကမ္ပံ မစ္စဿ ပါပကံ၊
 အတ္တနာ တံ နံ သေဝေယျံ၊ ကမ္မဗန္ဓုဟိ မတိယာ။ ။ (၄၉၆)
 န ပရေ ဝစနာ စောရော၊ န ပရေ ဝစနာ မုနိ
 အတ္တာနုဉ္စ ယထာ ဝေတိ ဒေဝါပိ နံ တထာ ဝိဒု။ ။ (၄၉၇)
 ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ မယမေတ္တ ယမာမသေ၊
 ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္ပန္တိ မေဂေါ။ ။ (၄၉၈)
 ဇိဝတေ ဝါပိ သပ္ပညော အပိ ဝိတ္တပရိက္ခယာ၊
 ပညာယ စ အလာဘေန ဝိတ္တဝါပိ န ဇိဝတိ။ ။ (၄၉၉)
 သဗ္ဗံ သုဏာတိ သောတေန၊ သဗ္ဗံ ပဿတိ စက္ခုနာ၊
 န စ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဓီရော သဗ္ဗံ ဥဇ္ဈိတုံ အရဟတိ။ ။ (၅၀၀)
 စက္ခုမ’ဿ ယထာ အန္ဓော၊ သောတဝါ ဗမိရော ယထာ၊
 ပညာဝ’ဿ ယထာ မူဂေါ၊ ဗလဝါ ဒုဗ္ဗလောရိဝ၊
 အထ အတ္တေ သမုပ္ပန္နေ သယေထ မတသာယိကံ။ ။ (၅၀၁)

၃၀။ စူဠပန္နကထေရ

- ဒန္တာ မဟ္တံ ဂတိ အာသိ၊ ပရိဘူတော ပုရေ အဟံ၊
ဘာတာ စ မံ ပဏာမေသိ၊ ဂစ္ဆိ ဒါနိ တုဝံ ဗာရံ။ ။ (၅၅၁)
- သော'ဟံ ပဏာမိတော သန္တော သံဃာရာမဿ ကောဋ္ဌကေ၊
ဓမ္မနော တတ္ထ အဋ္ဌာသိ သာသနသ္မိ အပေက္ခဝါ။ ။ (၅၅၂)
- ဘဂဝါ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ၊ သိသံ မဟ္တံ ပရာမသိ၊
ဗာဟာယ မံ ဂဟေတွာန သံဃာရာမံ ပဝေသယိ။ ။ (၅၅၃)
- အနုကမ္ဘာယ မေ သတ္တာ ပါဒါသိ ပါဒပုဉ္ဇနိ၊
ဇေတံ သုန္ဒံ အဓိဋ္ဌေဟိ ဧကမန္တံ သုဓိဋ္ဌိတံ။ ။ (၅၅၄)
- တဿာဟံ ဝဗ္ဗံ သုတွာ ဝိဟာသိ သာသနေ ရတော၊
သမာဓိ ပဋိပါဒေသိ ဥတ္တမတ္တဿ ပတ္တိယာ။ ။ (၅၅၅)
- ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောမိတံ၊
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။ ။ (၅၅၆)
- သဟဿက္ခတ္ထမတ္တာနံ နိဗ္ဗိနိတွာန ပန္နကော
နိသိဒ္ဓိ အဗ္ဗဝနေ ရမ္မေ ယာဝ ကာလပ္ပဝေဒနံ။ ။ (၅၅၇)
- တတော မေ သတ္တာ ပါဟေသိ နုတံ ကာလပ္ပဝေဒကံ၊
ပဝေဒိတမ္ဘိ ကာလမ္ဘိ ဝေဟာသာနုပသင်္ကမိ။ ။ (၅၅၈)
- ဝန္တိတွာ သတ္တုနော ပါဒေ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓဟံ၊
နိသိန္တံ မံ ဝိဒိတွာန အထ သတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟိ။ ။ (၅၅၉)
- အာယာဂေါ သဗ္ဗလောကဿ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော
ပုညက္ခေတ္တံ မနုဿာနံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍိတ္ထ ဒက္ခိဏန္တိ။ ။ (၅၆၀)

၄-ထေရ်ဂါထာပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်များ)

၃၁။ နန္ဒါတ္ထရာထေရီ

- အင်္ဂိံ စန္ဒဉ္စ သူရိယဉ္စ ဒေဝတာ စ နမဿိ'ဟံ၊
 နဒိတိတ္ထာနိ ဂစ္ဆိာန ဥဒကံ ဩရဟာမိ'ဟံ။ ။ (၈၇)
- ဗဟူ-ဝတ-သမာဒါနာ အနံ သိသဿ ဩလိဒိံ၊
 ဆမာယ သေယျံ ကပ္ပေမိ ရတ္တိံဘတ္တံ န ဘုဒ္ဓိ'ဟံ။ ။ (၈၈)
- ဝိဘူသမဏ္ဍာနရတာ နှာပနုစ္ဆာဒနေဟိ စ၊
 ဥပကာသိံ ဣမံ ကာယံ ကာမရာဂေန အန္တိဘာ။ ။ (၈၉)
- တတော သဒ္ဓိံ လဘိတွာန ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ၊
 ဒိသ္မာ ကာယံ တထာဘူတံ ကာမရာဂေါ သမူဟတော။ ။ (၉၀)
- သဗ္ဗေ ဘဝါ သမုန္တိန္ဒာ ဣန္ဒာ စ ပတ္တနာ ပိ စ၊
 သဗ္ဗယောဂဝိသံယုတ္တာ သန္တိံ ပါပုဏိံ စေတသော။ ။ (၉၁)

၃၂။ အနောပမာထေရီ

- ဥစ္စေ ကုလေ အဟံ ဇာဘာ ဗဟုဝိတ္တေ မဟဒ္ဓနေ၊
 ဝဏ္ဏရူပေန သမ္ပန္နာ ဓီတာ မဇ္ဈဿ အတြိဇာ။ ။ (၁၅၁)
- ပတ္တိဘာ ရာဇပုတ္တေဟိ သေဠိပုတ္တေဟိ ဂိဇ္ဈိတာ၊
 ဝိတု မေ ပေသယိ ဒူတံ၊ ဒေထ မဟ္တံ အနောပမံ။ ။ (၁၅၂)
- ယတ္ထကံ တုလိတာ သော တုယှံ ဓီတာ အနောပမာ၊
 တတော အဋ္ဌဂုဏံ ဒဿံ ဟိရညံ ရတနာနိ စ။ ။ (၁၅၃)
- သာဟံ ဒိသ္မာန သမ္ပုဒ္ဓိံ လောကဇေဋ္ဌံ အနုတ္တရံ၊
 တဿ ပါဒါနိ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိံ။ ။ (၁၅၄)
- သော မေ ဓမ္မံ အဒေသေသိ အနုကမ္ပိယ ဂေါတမော၊
 နိသိန္ဒာ အာသနေ တသ္မိံ ဖုသယိံ တဘိယံ ဖလံ။ ။ (၁၅၅)

တဇော ကေသာနိ ဆေတွာန ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ၊
သဇ္ဇာ မေ သတ္တမိ ရတ္တိ ယတော တဏှာ ဝိသောသိတာ။ (၁၅၆)

၃၃။ မဟာပဇာပတိဂေါတမိ

ဗုဒ္ဓ ဝီရ နမော ဘုရား၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ၊
ယော မံ ဒုက္ခာ ပမောစေသိ အညဉ္စ ဗဟုကံ ဇနံ။ ။ (၁၅၇)
သဗ္ဗဒုက္ခံ ပရိညာတံ ဟေတုတဏှာ ဝိသောသိတာ၊
အရိယဋ္ဌာဂီကော မဂ္ဂေါ နိရောဓာ ဖုသိတော မယာ။ ။ (၁၅၈)
မာတာ ပုတ္တော ဝိတာ ဘာတာ အယျိကာ စ ပုရေ အဟံ၊
ယထာဘူစ္စံ အဇာနန္တိ သံသာရိ'ဟံ အနိဗ္ဗိသံ။ ။ (၁၅၉)
ဒိဋ္ဌော ဟိ မေ သော အဂ္ဂဝါ အန္တိမောယံ သမုဿယော၊
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တတေ။ ။ (၁၆၀)
အာရဒ္ဓဝီရိယေ ပဟိတတ္ထေ နိစ္စံ ဒဋ္ဌပရက္ကမေ၊
သမဂ္ဂေ သာဝကေ ပဿ၊ သော ဗုဒ္ဓါန စန္ဒနာ။ ။ (၁၆၁)
ဗဟူနံ ဝတ အတ္ထာယ မာယာ ဇနယိ ဂေါတမံ၊
ဗျာဓိမရဏတုန္နာနံ ဒုက္ခက္ခန္ဓံ ဗျပါနုဒိ။ ။ (၁၆၂)

၃၄။ ဝါသိဋ္ဌိထေရီ

ပုတ္တသောကေန'ဟံ အဇ္ဇာ ဝိတ္တဝိတ္တာ ဝိသညိနိ၊
နဂ္ဂါ ပကိဏ္ဏကေသိ စ တေန တေန ဝိစာရိ'ဟံ။ ။ (၁၃၃)
ဝိထိသင်္ကာရကုဋေသု သုသာနေ ရထိယာသု စ၊
အစရိံ တိဏိ ဝဿာနိ ခုပ္ပပါသာသမပ္ပိတာ။ ။ (၁၃၄)
အထဒ္ဓသာမိ သုဂတံ နဂရံ မိထိလံ ဂတံ၊
အဒန္တာနံ ဒမေတာရံ သဗုဒ္ဓမကုတောဘယံ။ ။ (၁၃၅)

သမိတ္တံ ပဋိလဒ္ဓါန ဝနိတွာ ဥပါဝိသိ၊
 သော မေ ဓမ္မံ အဒေသေသိ အနုကမ္ပါယ ဂေါတမော၊ (၁၃၆)
 တဿ ဓမ္မံ သုဏိတွာန ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ၊
 ယုဇန္တိ သတ္ထုဝစနေ သန္တာကာသိံ ပဒံ သိဝံ၊ (၁၃၇)
 သဗ္ဗေ သောကာ သမုန္တိန္ဒာ ပဟိနာ တေဒန္တိကာ၊
 ပရိညာတိ ဟိ မေ ဝတ္ထု ယတေ သေါကာ န သန္တတေ၊ (၁၃၈)

(ထေရီဂါထာ- P.T.S. -မူ)

ရ-ဒီပဝံသပါဠိ (ကောက်နှုတ်ချက်)

၃၅။ ပဌမသင်္ဂါတိ

သတ္တေဝ သတသဟဿာနိ ဘိက္ခုသံဃာ သမာဂတာ
 အရဟာ ခိဏာသဝါ သုဒ္ဓါ သဗ္ဗေ ဂုဏဂ္ဂတံ ဂတာ၊ (၁)
 တေ သဗ္ဗေ ဝိစိနိတွာန ဥစ္စိနိတွာ ဝရံ ဝရံ
 ပဉ္စသတာနံ ထေရာနံ အကံသု သံဃသမ္ပတံ၊ (၂)
 ရတဝါဒါနံ အဂ္ဂေါ သော ကဿပေါ ဇိနဿသနေ
 ဗဟုဿုဘာနံ အာနန္ဒော၊ ဝိနယေ ဥပါလိပဏ္ဍိတော၊ (၃)
 ဓိဗ္ဗစက္ခုဒ္ဓိ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဝနိသော ပဋိဘာနဝါ၊
 ပုဏ္ဏော စ ဓမ္မကထိကာနံ၊ ဝိစိတြကထိ ဣမာရကဿပေါ၊ (၄)
 ဝိဘဇ္ဇနုဒ္ဓိ ကစ္စာနော၊ ကောဠိတော ပဋိန္ဒိဒါ၊
 အညေ ပတ္တိ မဟာထေရာ အဂ္ဂနိက္ခိတ္တကာ ဗဟူ၊ (၅)
 တေဟိ စ' ညေဟိ ထေရေဟိ ကတကိစ္စေဟိ သာရူဟိ
 ပဉ္စသတေဟိ ထေရေဟိ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟော
 ထေရေဟိ ကတသင်္ဂဟော ထေရဝါဒေါ တိ ဂုဏဟိ၊ (၆)
 ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မံ အာနန္ဒသဝ္ဗယံ

- အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟံ ဝိနယဉ္စာပိ ဘိက္ခဝေါ။ (၇)
- မဟာကဿပထေရော စ အနုရုဒ္ဓေါ မဟာဂဏိ
ဥပါလိထေရော သတိမာ အာနန္ဒော စ ဗဟုဿုတော။ (၈)
- အညေ ဗဟုအဘိညာတာ သာဝကာ သတ္ထုဝဏ္ဏိတာ
ပတ္တပဋိသန္တိဒါ ဓီရာ ဆဠာဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ
သမာဓိဈာနံ အနုစိန္တာ သဒ္ဓမ္မေ ပါရမီဂတာ။ (၉)
- သဗ္ဗေ ပဉ္စသတာ ထေရာ နဝင်္ဂံ ဇိနသာသနံ
ဥဂ္ဂဟေတွာန ဓာရေသု ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။ (၁၀)
- ဘဂဝတော သမ္ဗုဒ္ဓါ သုတွာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ သမ္ဗုဒ္ဓါ
ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စာပိ ကေဝလံ ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။ (၁၁)
- ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ သဗ္ဗေ ပိ အာဂတာဂမာ
အသံဟိရာ အသံကုပ္ပိ သတ္ထုကပ္ပိ သဒါ ဂဉ္စ။ (၁၂)
- အဂ္ဂသန္တိကေ ဂဟေတွာ အဂ္ဂဓမ္မာ တထာဂတာ
အဂ္ဂနိက္ခိတ္တကာ ထေရာ အဂ္ဂံ အကံသု သင်္ဂဟံ။
သဗ္ဗော ပိ သော ထေရဝါဒေါ အဂ္ဂဝါဒေါ တိ ဂုစ္ဆတိ။ (၁၃)
- သတ္တပဏ္ဏဂဟေ ရဓ္မေ ထေရော ပဉ္စသတာ ဂဏိ
နိသိန္နာ ပဝိဘဇ္ဇိံသု နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ။ (၁၄)
- ညုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထုဒါနိတိဂုတ္တကံ
ဇာတကမ္ဘုတဝေဒလ္လံ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ။ (၁၅)
- ဘဝိဘဇ္ဇံ ဣဓံ ထေရာ သဒ္ဓမ္မံ အဝိနာသနံ
ဝဂ္ဂပညာသကန္ဓာမ သံယုတ္တဉ္စ နိပါတကံ
အာဂမဝိဇုကံ နာမ အကံသု သုတ္တသမ္ပတံ။ (၁၆)
- ယာဝ တိဠန္တိ သဒ္ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ န ဝိနယသတိ
တာဝတာ သာသနုဒ္ဓါနံ စိရံ တိဠတိ သတ္ထုနော။ (၁၇)
- ကတွာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယံ သင်္ဂဟံ သာသနာရဟံ
သင်္ဂမ္ပိ အစလာ ဘူမိ ဒဠာ အပ္ပဋ္ဌဝတ္တိယာ။ (၁၈)

၁- H.O-သုတာ ပဋိဂ္ဂဟိတာ

၂- H.O-ဝိဘဏ္ဍာ

၃- H.O-ကတဓမ္မဉ္စ

ယော ကောမိ သမဏော စာမိ ဗြာဟ္မဏော စ ဗဟုဿုတော
ပရပ္ပဘိဒကုသလော ဝါလဝေခိ သမာဂတော

န သက္ကာ ပဋိဝတ္တေတုံ၊ သိနေရူ ဝ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။ (၁၉)

ဒေဝေါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ စ ယေ ကေမိ ပထဝိဋ္ဌိတာ

န ပဿန္တိ အဏုမတ္တံ ကိဋ္ဌိ ဒုဗ္ဘာသိတံ ပဒံ။ (၂၀)

ဇေ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ

သုဝိဘတ္တံ သုပဋိစ္ဆန္တံ သတ္ထု သဗ္ဗညုတာယ စ။ (၂၁)

မဟာကဿပပါမောက္ခော ထေရာ ပဉ္စသတာ စ တေ

ဥတွာ ဇနဿ သန္ဓေဟံ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟံ။ (၂၂)

ANDERSON-မှ

စ-မဟာဝံသပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၃၆။ ဒုတိယသင်္ဂါတိ

၁။ အဇာတသတ္တုပုတ္တော တံ ဃာတေတွာ ဒယဘဒ္ဒကော
ရဇ္ဇံ သောဠသဝဿာနိ ကာရေသိ မိတ္တဒုပ္ပိကော။ ။

၂။ ဥယဘဒ္ဒပုတ္တော တံ ဃာတေတွာ အနုရုဒ္ဓကော
အနုရုဒ္ဓဿ ပုတ္တော တံ ဃာတေတွာ မုဏ္ဍနာမကော

၃။ မိတ္တဒုဇ္ဈာနော ဒုမ္ပတိနော ဘေဝိ ရဇ္ဇံ အကာရယံ။ ။
တေသံ ဥဘိန္တံ ရဇ္ဇေသု၊ အဠဝဿာနုတိက္ကမံ။ ။

၄။ မုဏ္ဍဿ ပုတ္တော ပိတရံ ဃာတေတွာ နာဂဒါသကော
ဗဟုဝိသတိ ဝဿာနိ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ ပါပကော။

၅။ “ပိတုဃာတကဝံသော’ယံ” ဣတိ ကုဒ္ဒါယ နာဂရာ
နာဂဒါသကရာဇာနံ အပနေတွာ သမာဂတာ

၆။ “သုသုနာဂေါ”တိ ပညာတံ အမတ္တံ သာဓုသမ္ပတံ
ရဇ္ဇေ သမတိသိဋ္ဌိံသု သဗ္ဗေသံ ဟိတမာနဿ။ ။

၇။ သော အဠာရသဝဿာနိ ရာဇာ ရဇ္ဇံ အကာရယံ။
ကာလာသောကော တဿ ပုတ္တော အဠဝိသတိ ကာရယံ။

- ၈။ အတိတေ ဒသမေ ဝသေ ကာလာသောကဿ ရုဇိနော
သမ္ပုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ဇေဝံ ဝဿသတံ အဟု။ ။
- ၉။ တဒါ ဝေသာလိယာ ဘိက္ခု အနေကေ ဝဇ္ဇိယတ္တကာ
သိင်္ဂိလောဏံ နှိဂုံလံ စ တထာ ဂါမန္တရံ ပိ စ
- ၁၀။ အာဝါသာနုမတုမိတ္တံ အမဝိတံ ဇလောဂိ စ
နိသီဒနံ အဒသကံ ဇာတုပါဒိကံ ဣတိ
- ၁၁။ ဒသဝတ္ထုနိ ဒိပေသုံ၊ “ကပ္ပန္တိ” တိ အလဇ္ဇိနော။
တံ သုတွာန ယသတ္ထေရော စရံ ဝဇ္ဇိသု စာရိကံ
- ၁၂။ ဆဋ္ဌာဘိညာဗလပ္ပတ္တော ကာကဏ္ဍကဒိဇတြေဇာ
တံ သမေတုံ သဥဿာဟော တတ္ထာဂမိ မဟာဝနံ။ ။
- ၁၃။ ဌပေတွာ’ ပေါသထဂ္ဂေ တေ ကံလပါတိံ သဟောဒကံ
“ကဟာပဏာဒိ သံဃဿ၊ ဒေထေ” တာဟု ဥပါသကေ။
- ၁၄။ “န ကပ္ပတေတံ၊ မာ ဒေသ”၊ ဣတိ ထေရော သ ဝါရယိ၊
ပဋိသာရဏိယံ ကမ္မံ ယသတ္ထေရဿ တေ ကရုံ။ ။
- ၁၅။ ယာစိတွာ အနုဒ္ဓုတံ သော သဟ တေန ပုရံ ဂတော
အတ္တနော ဓမ္မစါဒိတ္တံ သညာပေတွာ ဝနာဂရေ။ ။
- ၁၆။ အနုဒ္ဓုတဝစော သုတွာ တံ ဥက္ခိပိတုမာဂတာ
ပရိက္ခိပိယ အဋ္ဌိသု ဗာရံ ထေရဿ ဘိက္ခဝေါ။ ။
- ၁၇။ ထေရော ဥဂ္ဂမ္မ နာသာ ဂက္ခိာ ကောသမ္ပိယံ ဌိတော
ပါဝေယျကာဝန္တိကာနံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ လဟုံ
- ၁၈။ ပေသေသိ ဒူတေ တု သယံ၊ ဂက္ခိာဟောဂင်္ဂပဗ္ဗတံ
အာဟာ သံဘူတတ္ထေရဿ၊ တံ သဗ္ဗံ သာဏဝါသိနော။ ။
- ၁၉။ ပါဝေယျကာ သဌိ ထေရော အသိတာဝန္တိကာ ပိ စ
မဟာဒီဏာသဝါ သဗ္ဗေ အဟောဂင်္ဂိ ဩတရုံ။ ။
- ၂၀။ ဘိက္ခဝေါ သန္နိပတိတာ သဗ္ဗေ တတ္ထ တတော တကော
အာသုံ နဒုတိသဟဿာနိ၊ မန္တေတွာ အဝိလာ ပိ တေ
- ၂၁။ သောရေယျရေဝတတ္ထေရုံ၊ ဗဟုသုတံ အနာသဝံ
တံ ကာလပမုနံ ဥတွာ၊ ပဿိတုံ နိက္ခမိံသု တံ။ ။
- ၂၂။ ထေရော တံ မန္တနံ သုတွာ ဝေသာလိံ ဂန္တုမေဝ သော။
ဣန္ဒြိန္ဒြော ဖာသုဂမနံ တတော နိက္ခမိ တံ ခဏံ။ ။

- ၂၃။ ပါတော ပါတော ဝ နိက္ခန္တဋ္ဌာနံ တေန မဟတ္တနာ
သာယံ သာယံ ဥပေန္တနံ သဟဇာတိယံ မဒ္ဒသုံ။ ။
- ၂၄။ တဗ္ဗ ခံဘူတထေရေန ယသက္ခေယေ နိယောဇိတော
သဒ္ဓမ္မသဝဏန္တေ တံ ရေဝဘက္ခေရ မုတ္တမံ
- ၂၅။ ဥပေစ္စ ဒသဝတ္ထုနိ ပုစ္ဆိ၊ ထေရော ပဋိက္ခိပိ။
သုတ္တာဓိကရဏံ တံ စ၊ “နိသေဓေမာ” တိ အဗြုပိ။ ။
- ၂၆။ ပါပါ ပိ ပက္ခံ ပေက္ခန္တာ ရေဝဘက္ခေရ မဒ္ဒသုံ။
သာမဏကံ ပရိက္ခာရံ ပဋိယာဒိယ တေ ဗဟုံ
- ၂၇။ သိဃံ နာဝါယ ဂဇ္ဇိနာ၊ သဟဇာတိ သဗီပဂါ
ကရေန္တာ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ ဘတ္တကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။ ။
- ၂၈။ သဟဇာတိ အာဝသန္တော သာဠက္ခေယေ ရိမိန္ဒိယ
“ပါဝေယျကာ ဓမ္မဝါဒီ” ဣတိ ပဿိ အနာသဝေါ။ ။
- ၂၉။ ဥပေစ္စ တံ မဟာဗြဟ္မာ “ဓမ္မေ တိဋ္ဌာ” တိ အဗြုပိ။
နိစ္စံ ဓမ္မေ ဌာတိန္တံ သော အတ္တနော တဿ အဗြုပိ။
- ၃၀။ တေ ပရိက္ခာရမာဒိယ ရေဝဘက္ခေရ မဒ္ဒသုံ။
ထေရော နဂဏှိ တံ ပက္ခံ၊ တံ ပက္ခဂါဟိ ပဏာမယိ။ ။
- ၃၁။ ဝေသာလိံ တေ တတော ဂဇ္ဇိနာ တတော ပုပ္ဖပုရံ ဂတာ
ဝဒိံသု ကာလာသောကဿ နရိန္ဒဿ အလန္တိနော။ ။
- ၃၂။ “သတ္ထုဿ နော ဂန္ဓကုဋ် ဂေါပယန္တာ မယံ တဟိ”
မဟာဝနဝိဟာရဌိ ဝသာမ ဝဇ္ဇိဘူမိယံ။
- ၃၃။ ဂဏှိဿာမ ဝိဟာရံ”တိ ဂါမဝါသိကဘိက္ခုဝေါ
အာဂန္တန္တိ မဟာရာဇ၊ ပဋိသေဝေ တေ ဣတိ။ ။
- ၃၄။ ရာဇာနံ ဒုဂ္ဂဟိဘံ တေ ကတွာ ဝေသာလိမာဂမု
ရေဝဘက္ခေရမူလဌိ၊ သဟဇာတိယမေတ္တ တု။
- ၃၅။ ဘိက္ခု သတသဟဿာနိ ကောဒသ သမာဂကာ
နဂုတိ စ သဟဿာနိ အာဟု တံ ဝတ္ထုသန္တိယာ။
- ၃၆။ မူလဋ္ဌေဟိ ပိနာ ဝတ္ထုသမနံ နေဝ ရောစယိ
ထေရော၊ သဋ္ဌေပိ ဘိက္ခု၊ တေ ဝေသာလိံ အဂမု တတော။
- ၃၇။ ဒုဂ္ဂဟိတော စ သော ရာဇာ တတ္ထာမဇ္ဈေ အပေသယိ။
မူဠာ ဒေဝါနုဘာဝေန အညတ္တ အဂမိံ သု တေ။ ။

- ၃၈။ ပေသေတွာ တေ မဟိပါလော တံ ရတ္တိံ သုဒ္ဓိနေန သော
အပဿိ သကမတ္တာနံ ပက္ခိတ္တံ လောဟကုန္တိယံ။ ။
- ၃၉။ အတိဘိတော အဟူ ရုဇာ၊ တံ အဿာသေတုမာဂမာ
ဘဂိနိ နန္ဒထေရီ တု အာကာသေန အနာသဝါ။ ။
- ၄၀။ “ဘာရိယံ တေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ဓမ္မိကေယျေ ခမာပယ။
ပက္ခော တေသံ ဘဝိတွာ တံ ကုရု သာသနပဂ္ဂဟံ။ ။
- ၄၁။ ဧဝံ ကတေ သောတ္ထိ တုယှံ ဟေသထံ” တိ အပက္ခမိ။ ။
ပဘာတေ ယေဝ ဧသေလိံ ဂန္တံ၊ နိက္ခမိ ဘူပတိ။ ။
- ၄၂။ ဂန္တော မဟာဝနံ ဘိက္ခုသံဃံ သော သန္နိပါတိယ
သုတွာ ဥဘိန္နံ ဝါဒံ စ ဓမ္မပက္ခံ စ ရောစိယ
- ၄၃။ ခမာပေတွာ ဓမ္မိကေ တေ ဘိက္ခု။ သဗ္ဗေ မဟိပတိ
အတ္တနော ဓမ္မပက္ခတ္တံ ဝတွာ “တုဗ္ဗေ ယထာရုစိ
- ၄၄။ သံပဂ္ဂဟံ သာသနဿ ကရေထာ” တိ စ ဘာသိယ
ဒတွာ စ တေသံ အာရက္ခံ အဂမာသိ သကံ ပုရံ။ ။
- ၄၅။ နိစ္ဆေတုံ တာနိ ဝတ္ထုနိ၊ သံဃော သန္နိပတိ တဒါ။
အနုဂ္ဂါနိ တတ္ထ ဘဿာနိ သံဃမဇ္ဈေ အဇာယိသုံ။ ။
- ၄၆။ တတော သော ရေဝတတ္ထေရေ သာဝေတွာ သံဃမဇ္ဈေဂါ
ဥဗ္ဗာဟိကာယ တံ ဝတ္ထု သမေတုံ နိစ္ဆယံ အကာ။
- ၄၇။ ပါစိနကေ စ စတုရေ စတုရေ ပါဝေယျကေ ပိ စ
ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္ပန္နိ ဘိက္ခု။ တံ ဝတ္ထု သန္တိယာ။ ။
- ၄၈။ သဗ္ဗကာမိစ သာဠော စ ခုဇ္ဇသောဘိတနာမကော
ဝါသအဂါမိကော စာသိ၊ ထေရာ ပါစိနကာ ဣမေ။
- ၄၉။ ရေဝတေါ သါဏသံဘူတေါ ယသေါ ကာကဏ္ဍကတြဇော
သုမနော စာတိ စတ္တာရေ ထေရာ ပါဝေယျကာ ဣမေ။ ။
- ၅၀။ သမေတုံ တာနိ ဝတ္ထုနိ အပ္ပသန္တံ အနာကုလံ
အဂမံ ဝါလိကာရာမံ အဠ ထေရာ အနာသဝါ။
- ၅၁။ ဒဟရေနာဇိတေနေတ္ထ ပညတ္ထေ အာသနေ သုဘေ
နိသိဒ္ဓိံ သု မဟာထေရာ မဟာမုနိမတညုနော။ ။
- ၅၂။ တေသု ဝတ္ထုသု ဧကေကံ ကမတော ရေဝတော မဟာ
ထေရာ ထေရံ သဗ္ဗကာမိံ ပုစ္ဆိ ပုစ္ဆာသု ကောရိဒေါ။

- ၅၃။ သဗ္ဗကာမီ မဟာထေရော တေန ပုဋ္ဌော မ ဗျာကရိ ။
“သဗ္ဗာနိ တာနိ ဝတ္ထုန္နိ န ကပ္ပန္တိတိ သုတ္တတော” ။
- ၅၄။ နိဟရိတွာဓိကရဏံ တံ တေ တတ္ထ ယထာက္ကမံ
တထေဝ သံဃမဇ္ဈေ ပိ ပုစ္ဆာဝိသန္ဓနံ ကရံ ။
- ၅၅။ နိဂ္ဂဟံ ပါပဘိက္ခုန္နံ ဒသဝတ္ထုကဒိပိနံ
တေသံ ဒသသဟဿာနံ မဟာထေရာ အကံသု တေ ။
- ၅၆။ သဗ္ဗကာမီ ပထဝိယာ သံဃဒက္ခရာ တဒါ အဟု၊
သော ဝိသဝဿသတိကော တဒါသိ ဥပသံပဒါ ။
- ၅၇။ သဗ္ဗကာမီ စ သာဠော စ ရေဝတော ခုဇ္ဈသေါဘိတော
ယသော ကာကဏ္ဍကသုတော၊ သံဘူတော သာဏ-
ဝါသိကော။
- ၅၈။ ဆ ထေရာနန္ဒထေရဿ ဇေတ သဒ္ဓိဝိဟာရိနော၊
ဝါသဘဂါမိကော စေဝ သုမနော စ ဒုဝေ ပန
- ၅၉။ ထေရာနုရုဒ္ဓထေရဿ ဇေတ သဒ္ဓိဝိဟာရိနော၊
အဋ္ဌ ထေရာ ပိ ညော တေ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ တထာဂတံ ။
- ၆၀။ ဘိက္ခု သတသဟဿာနိ န္ဒါဒဿသုံ သမာဂတာ၊
သဗ္ဗေသံ ရေဝတက္ခရာ ဘိက္ခုန္နံ ပမုခေါတဒါ ။
- ၆၁။ တဒါ သော ရေဝတက္ခရာ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ စိရံ
ကာရေတုံ ဓမ္မသံဂီတိ သဗ္ဗဘိက္ခုသမူဟတော
- ၆၂။ ပဘိန္ဒုတ္တာဒိဉာဏာနံ ပိဋကတ္တယဓာရိနံ
သတာနိ သတ္တ ဘိက္ခုန္နံ အရဟန္တာနမုတ္တိနိ။
- ၆၃။ တေ သဗ္ဗေ ဝါလိကာရာမေ ကာလာသောကေန ရက္ခိတာ
ရေဝတက္ခရာရပါမောက္ခာ၊ အကရံ ဓမ္မသံဂဟံ ။
- ၆၄။ ပုဋ္ဌေ ကတံ တထာ ဝေ ဓမ္မံ ပစ္ဆာ ဝ ဘာသိတံ
အာဒါယ နိဋ္ဌပေသုံ တံ ဇေတံ မာသေဟိ အဋ္ဌဟိ ။

၆၅။ ဧဝံ ဒုတိယသံဂီတိံ ကတွာ တေ ပိ မဟာယသာ
ထေရာ ဒေါသက္ခယံ ပတ္တာ၊ ပတ္တာ ကာလေန နိဗ္ဗုတိံ။

၆၆။ ဣတိ ပရမမတိနံ ပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗကာနံ
တိဘဝဟိဘကရာနံ လောကနာထောရသာနံ
သုမရိယ မရဏံ တံ သံခတာသာရကတ္တံ
ပရိဂဏိယမသေသံ အပ္ပမတ္တော ဘဝေယျာတိ။

သုဇနပ္ပသာဒသံဝေဂတ္ထာယ ကတေ မဟာဝံသေ
ဒုတိယ သံဂီတိနာမ စတုတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ

(မဟာဝံသ- P.T.S -မူ-စာမျက်နှာ ၂၁)

ဏ-စူဠဝံသပါဠိတော် (ကောက်နှုတ်ချက်)

၃၇။ ဗုဒ္ဓဗောဓာသထေရ

ဗောဓိမဏ္ဍသင်္ဃိပဋိ ဇာတော ဗြာဟ္မဏမာဏဝေါ
ဝိဇ္ဇာသိပ္ပကလာဝေဒိ တိသု ဝေဒေသု ပါရဂေါ (၁)

သမ္မာဝိညာတသမယော သဗ္ဗဝါဒဝိသာရဒေါ
ဝါဒတ္ထိ သဗ္ဗဒိပဋိ အာဟိဏ္ဍန္တော ပဝါဒိနော (၂)

ဝိဟာရမေကံ အာဂမ္မ ရတ္ထိံ ပါတဉ္စလိမတံ
ပရိဝတ္တေတိ သမ္ပုဏ္ဏပဒံ သုပရိမဏ္ဍလံ။ (၃)

သတ္တေကော ရေဝတော နာမ မဟာထေရော ဝိဇာနိယ
“မဟာပညော အယံ သတ္တော၊ ဒမေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သော။ (၄)

“ကော န ဂဗြဘရဝေန ဝိရဝန္တော”တိ အဗြုဝိ၊
“ဂဗြဘာနံ ရဝေ အတ္ထံ ကိံ ဇာနာသိ”တိ အာဟ တံ။ (၅)

“အဟံ ဇာနေ”တိ ဝုတ္တော သော ဩတာရေသိ သကံ မတံ၊
ဝုတ္တံ ဝုတ္တံ ဝိယာကာသိ၊ ဝိရောဓိဓိ စ ဒဿယိ။ (၆)

“တေန ဟိ တွံ သကံ ဝါဒံ ဩတာရေဟိ စ စောဒိတော
ပါဠိမာဟာဘိဓမ္မဿ၊ အတ္ထမဿ န သော’မိဂါ။ (၇)

အာဟ “ကဿေသေါ မန္တော”တိ “ဗုဒ္ဓမန္တော”တိ သော’ဗြုဝိ၊

“ဒေဟိ မေ တန္တိ” ဂုတ္တေ ဟိ “ဂဏှ ပဗ္ဗန္တ တံ” ဣတိ။ (၈)
မန္တိတ္ထိ ပဗ္ဗဇိတွာ သော ဥဂ္ဂဏှိ ပိဋကတ္တယံ။

“ကောယနော အယံ မဂ္ဂေါ” ဣတိ ပစ္ဆိာ တမဂ္ဂဟိ။ (၉)

ဗုဒ္ဓဿ ဝိယ ဂန္တိရဗောဓသတ္တာ နံ ဝိယာကရုံ

“ဗုဒ္ဓဗောဓေါ” တိ သေါ သေါတိ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ မဟိတလေ (၁၀)

တတ္ထ ဉာဏောဒယံ နာမ ကတွာ ပကရဏံ တဒါ

ဓမ္မသင်္ဂဏိယာကာသိ ကဏှံ သော အတ္ထသာလိနိ။ (၁၁)

ပရိက္ခဋ္ဌကထဉ္စေဝ ကာတုံ အာရတိ ဗုဒ္ဓိမာ။

တံ ဒိတွာ ရေဝတော သေရော ဣဒံ ဝစနမဗြုဗိ။ (၁၂)

“ပါဠိမတ္တမိဓာနိတံ၊ နတ္ထိ အဋ္ဌကထာ ဣဓ၊

တထာစရိယဝါဒါ စ ဘိန္နုပါ န ဝိဇ္ဇရေ။ (၁၃)

‘သီဟဋ္ဌကထာ သုဒ္ဓါ မဟိန္ဒေန မတိမတာ

သက္ခိဘိက္ခုယမာရူဋ္ဌံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ (၁၄)

သာရိပုတ္တာဒိဂိတဉ္စ ကထာမဂ္ဂံ သမေက္ခိယ

ကတာ ‘သီဟဋ္ဌဘာသာယ သီဟဋ္ဌေသု ပဝတ္တတိ။ (၁၅)

တံ တတ္ထ ဂန္တိာ သုတွာ တွံ မာဂဓာနံ နိရုတ္တိယာ

ပရိဝတ္တေဟိ၊ သာ ဟောတိ သဗ္ဗလောကဟိတာဝဟာ”။ (၁၆)

ဇေံ ဂုတ္တော ပသန္နော သော နိက္ခမိတွာ တတော ဣမံ

ဒိပမာဂ၊ ဣမသေဝ ရညော ကာလေ မဟာမဘိ။ (၁၇)

မဟာဝိဟာရံ သမ္ဗုတ္တော ဝိဟာရံ သဗ္ဗသာဓူနံ

မဟာပဓာနဃာရံ ဂန္တိာ သံဃပါလဿ သန္တိကာ (၁၈)

‘သီဟဋ္ဌကထံ သုတွာ သေရဝါဒဉ္စ “သဗ္ဗသော

ဓမ္မသာမိဿ ဧသော ဝ အဓိပ္ပါယော” တိ နိစ္ဆိယ (၁၉)

တတ္ထ သံဃံ သမာနေတွာ “ကာတုံ အဋ္ဌကထံ မမ

ပေါတ္တကေ ဒေသ သဗ္ဗေ” တိ အာဟ၊ ငိမံသိတုံ သ တံ။ (၂၀)

သံဃော ဂါသာဒ္ဒယံ တဿ ဒါသိ “သာမတ္ထိယံ ကစ

ဧတ္ထ ဒသေဟိ၊ တံ ဒိသွာ သဗ္ဗေ ဒေမာ’ တိ ပေါတ္တကေ”။ (၂၁)

ပိဋကတ္တယမေတ္တေဝ သန္တိမဋ္ဌကထာယ သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ နာမကာ သင်္ဂဟောတွာ သမာသတော။ (၂၂)

တတော သံဃံ သမူဟေတွာ သမ္ဗုဒ္ဓမတကောဝိဒံ

ဗုဒ္ဓဗောဓိသုတ္တံ

- မဟာဗောဓိသုတ္တံသီလံ ဘိဝံသံ ဝါစေတံ အာရဟံ၊ (၂၃)
ဒေဝတာ တဿ နေပုညံ ပကာသေတံ မဟာဇန
ဆာဒေသံ ပေါတ္တကံ၊ သော ပိ နန္ဒိယိန္ဒြိယံ တံ အကာ၊ (၂၄)
ဝါစေတံ တတိယေ ဝါရေ ပေါတ္တကေ သမုဒါဟဇေ
ပေါတ္တကဗ္ဗယမညမ္ဘိ သန္တပေသံ တဟိံ မဇ္ဈ၊ (၂၅)
ဝါစေတံ သု တဒါ သိက္ခု ပေါတ္တကတ္တယမေကတော၊
ဂန္ထတော အတ္တတော ဝါပိ ပုဗ္ဗာပရဇသေန ဝါ၊ (၂၆)
ထေရဝါဒေဟိ ပါဠိဟိ ပါဒေဟိ ဗုဒ္ဓနေဟိ စ
အညထတ္တံ အဟု နေဝ ပေါတ္တက္ကေသု ပိ ဘိသု ပိ၊ (၂၇)
အထ ဥဇ္ဈောသယိ သံဃော တုဋ္ဌဟဋ္ဌော ပိသေသတော၊
“နိဿံသယံ သ မေတ္တေယျော” ဣတိ ဝတ္ထော ပုနပ္ပုနံ၊ (၂၈)
သဒ္ဓိမဋ္ဌာကထာယာဒါ ပေါတ္တကေ ပိဋကတ္တယေ၊
ဂန္ထာကာရေ ဝသန္တော သော ဝိဟာရေ ဒုရသင်္ကရေ (၂၉)
ပရိဝတ္တေသိ သဗ္ဗာ ပိ သီဟဋ္ဌကထာ တဒါ
သဗ္ဗေသံ မူလဘာသာယ မာဂဓာယ နိရုတ္တိယာ၊ (၃၀)
သတ္တာနံ သဗ္ဗဘာသာနံ သာ အဟောသိ ဟိတာဝဟာ၊
ထေရိယာစရိယာ သဗ္ဗေ ပါဠိံ ပိယ တမဂ္ဂဟုံ၊ (၃၁)
အထ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စေသု ဂတေသု ပရိနိဋ္ဌိတိံ
ဝန္တိတံ သော မဟာဗောဓိံ ဇမ္ဗုဒိပမုပါဂမိ၊ (၃၂)

ANDERSON-မူ

